

No. 36172

Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden

Agreement between Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden on a Nordic labour market for persons, who have received a higher education of at least 3 years, qualifying the said persons to carry on a profession (with protocol). Copenhagen, 24 October 1990

Entry into force: *9 May 1998, in accordance with article 16 (see following page)*

Authentic texts: *Danish, Finnish, Icelandic, Norwegian and Swedish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Denmark, 18 October 1999*

Danemark, Finlaude, Islande, Norvège et Suède

Accord entre le Danemark, la Finlande, l'Islande, la Norvège et la Suède relatif au marché du travail nordique pour les personnes qui ont reçu une éducation supérieure d'au moins trois ans, les qualifiant à exercer une profession (avec protocole). Copenhague, 24 octobre 1990

Entrée en vigueur : *9 mai 1998, conformément à l'article 16 (voir la page suivante)*

Textes authentiques : *danois, finnois, islandais, norvégien et suédois*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Danemark, 18 octobre 1999*

Participant	Notification
Denmark	22 May 1991 n
Finland	27 Mar 1998 n
Iceland	12 Apr 1995 n
Norway	21 Jul 1992 n
Sweden	30 May 1991 n

Participant	Notification
Danemark	22 mai 1991 n
Finlande	27 mars 1998 n
Islande	12 avr 1995 n
Norvège	21 juil 1992 n
Suède	30 mai 1991 n

[DANISH TEXT — TEXTE DANOIS]

Overenskomst mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om nordisk arbejdsmarked for personer, som har gennemgået en erhvervskompetencegivende, højere uddannelse af mindst 3 års varighed

Danmarks, Finlands, Islands, Norges og Sveriges regeringer,

som har indgået overenskomst om et fælles nordisk arbejdsmarked (6. marts 1982)

som i henhold til artikel 14 i samarbejdsoverenskomsten mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige (23. marts 1962) skal bestræbe sig på at bevare og videreudvikle det fælles nordiske arbejdsmarked

som finder, at muligheden for fri bevægelighed mellem de nordiske lande for personer, der har gennemgået en erhvervskompetencegivende, højere heltidsuddannelse af mindst 3 års varighed, vil være til gavn for den økonomiske og samfundsmæssige udvikling i disse lande

som finder, at parternes offentligt regulerede uddannelser af disse personer stort set er ligeværdige, og

som vil tilstræbe en tilstrækkelig uddannelseskapacitet for disse personer hos hver af parterne samt en så ensartet uddannelse og lovgivning som muligt for disse personer

som finder, at realiseringen af fri bevægelighed mellem de nordiske lande forudsætter gensidig godkendelse af al erhvervskompetencegivende uddannelse,

er blevet enige om følgende:

Artikel 1

Denne overenskomst finder anvendelse på personer, der er statsborgere hos en af parterne, og som har gennemgået en for deres erhvervsudøvelse eller ansættelse kompetencegivende, højere heltidsuddannelse af mindst 3 års varighed. Overenskomsten omfatter tillige personer, der har gennemgået en af overenskomsten omfattet uddannelse af tilsvarende varighed på deltid.

Ved højere uddannelse forstås i denne overenskomst uddannelser, hvis normale adgangsbetingelse er en gennemgået almen eller erhvervskompetencegivende gymnasial uddannelse.

Ved uddannelsens varighed forstås i denne overenskomst varigheden, som den er fastsat i bestemmelserne for den pågældende uddannelse.

Overenskomsten omfatter ikke personer, der allerede er omfattet af

- overenskomst af 25. august 1981 om nordisk arbejdsmarked for sundheds- og veterinærpersonale
- overenskomst af 3. marts 1982 om fælles nordisk arbejdsmarked for klasselærere i grundskolen
- overenskomst af 29. september 1986 om fælles nordisk arbejdsmarked for faglærere, lærere i praktisk-æstetiske fag og speciallærere i grundskolen eller
- overenskomst af 29. september 1986 om fælles nordisk arbejdsmarked for faglærere, lærere i praktisk-æstetiske fag i gymnasieskolen (gymnasiet og erhvervsskolerne)

Artikel 2

Den, som fra en af parterne har opnået legitimation, autorisation eller anden ligestillet form for retlig godkendelse som erhvervsudøver på grundlag af en af de af overenskomsten omfattede uddannelser, skal have ret til på de i denne overenskomst fastsatte betingelser at få godkendelse fra enhver af de øvrige parter, der har bestemmelser om sådan godkendelse.

Med godkendelsen følger retten til at føre den med erhvervsudøvelsen forbundne titel.

Ved godkendende myndighed forstås i denne overenskomst også professionelle sammenslutninger, som i henhold til national lovgivning har retten til at optage medlemmer med den virkning, at medlemmet dels får ret til at udøve de erhvervmæssige funktioner og føre den titel, som er forbeholdt sammenslutningens medlemmer, dels er underkastet sammenslutningens disciplinærmyndighed.

Erhvervsudøvere, som er blevet uddannet hos en part, der ikke har bestemmelse om godkendelse af udøvere af det pågældende erhverv, skal have ret til at få godkendelse fra de parter, hvor en sådan godkendelse kræves, på de i artikel 5 omhandlede vilkår.

Har en part ved lovgivning eller andre regler bestemt, at ansættelse i visse stillinger er betinget af, at en national uddannelse, som er omfattet af denne overenskomst, er gennemgået, kan dis-

se stillinger også søges af den, der har gennemgået en uddannelse, der stort set svarer til den krævede uddannelse, og som overvejende har fundet sted hos en anden part. Sådanne ansøgere har krav på at blive bedømt på lige fod med ansøgere, der har gennemgået den uddannelse, som den pågældende part har anordnet, såfremt de opfylder de i artikel 4 omhandlede sproglige krav.

Almindelige betingelser

Artikel 3

En part kan som betingelse for godkendelse kræve, at ansøgeren har tilfredsstillende kendskab til lovgivning og administrative forskrifter af særlig betydning for vedkommendes erhvervsudøvelse hos parten. Sådanne krav skal ligge inden for grænserne af, hvad der er nødvendigt og tilstrækkeligt for en forsvarlig udøvelse af det konkrete erhverv.

Artikel 4

Danmark, Norge og Sverige kan som betingelse for godkendelse kræve, at en ansøger har tilfredsstillende kendskab til enten det danske, norske eller svenske sprog.

Finland og Island kan som betingelse for godkendelse kræve, at en ansøger har tilfredsstillende kendskab til henholdsvis det finske og det islandske sprog.

Finland kan i stedet for kendskab til det finske sprog kræve, at en ansøger har tilfredsstillende kendskab til det svenske sprog, hvor dette er påkrævet i henhold til finsk lovgivning. Under de samme forudsætninger kan Finland kræve, at en ansøger har tilfredsstillende kendskab til både det finske og det svenske sprog.

Særlige betingelser

Artikel 5

En part kan i tilfælde, hvor der ikke kræves særlig godkendelse som betingelse for erhvervsudøvelse af den part, hvor ansøgeren har gennemgået sin uddannelse, gøre godkendelsen betinget af, at ansøgeren har udøvet erhvervet i indtil 3 år inden for de seneste 10 år hos den sidstnævnte part.

Har den i stk. 1 omtalte erhvervsudøvelse ikke fundet sted, kan det kræves, at ansøgeren skal have udøvet erhvervet i indtil 3 år på en af den pågældende part godkendt erhvervsudøvers ansvar, før godkendelse kan gives.

Har ansøgeren fået godkendelse af en tredje part, behandles ansøgningen, som om ansøgeren havde fået godkendelse af den part, hvor uddannelsen er gennemgået.

Artikel 6

En part kan, når godkendelse af erhvervsudøvelse er betinget af, at den erhvervskompetencegivende uddannelse er suppleret med en periode af praktisk erhvervsudøvelse på en godkendt erhvervsudøvers ansvar, kræve, at en sådan praktikantperiode af tilsvarende længde er gennemgået hos den anden part.

Har ansøgeren ikke gennemgået en praktikantperiode som omtalt i stk. 1, eller er den praktikantperiode, som ansøgeren har gennemgået, kortere end den periode, som kræves af den part, hvor godkendelse søges, kan denne part kræve, at den manglende praktikanttid gennemgås på en af den pågældende part godkendt erhvervsudøvers ansvar.

En part kan dog i alle tilfælde, hvor der søges om godkendelse til at udøve erhverv som advokat eller revisor, kræve, at ansøgeren forinden har udøvet erhvervet i indtil 3 år på en af den pågældende part godkendt advokats eller revisors ansvar eller har aflagt en af parten anordnet egnethedsprøve. Danmark kan endvidere stille tilsvarende krav til den, der søger beskikkelse som landinspektør. Parten træffer valget mellem praktikanttid og egnethedsprøve.

Artikel 7

En part kan i tilfælde, hvor ansøgerens erhvervskompetencegivende uddannelse er mere end ét år kortere end den af denne part krævede, gøre godkendelsen betinget af,

at ansøgeren udover en eventuel praktikantperiode, jfr. artikel 6, enten har udøvet erhvervet hos en anden part i en periode, der højst kan være dobbelt så lang som forskellen mellem uddannelsens varighed hos den part, hvor godkendelsen søges, og varigheden af den uddannelse, som ansøgeren har gennemgået, eller udøver erhvervet på en af den pågældende part godkendt erhvervsudøvers ansvar i en tilsvarende periode,

eller

at ansøgeren gennemgår en af parten anordnet tillægsuddannelse, der eventuelt kan afsluttes med en kundskabsprøve.

*Ansøgning om godkendelse og
beslutningsprocedurer*

Artikel 8

Den, som søger godkendelse i henhold til den-
ne overenskomst, skal over for den godkendende
myndighed godtgøre, at han opfylder vilkårene i
overenskomsten.

Godkendelse skal gives ansøgere, som opfyl-
der de ovenfor nævnte vilkår, medmindre der
foreligger omstændigheder, som kan medføre
tilbagekaldelse af godkendelsen, jfr. artikel 9.

Den godkendende myndighed skal senest 4
måneder efter, at de for ansøgningens behand-
ling nødvendige dokumenter og oplysninger er
fremlagt, træffe en begrundet afgørelse. Afslag
kan af ansøgeren indbringes for højere myndig-
hed i overensstemmelse med partens almindeli-
ge regler om klageadgang.

Parternes godkendende myndigheder skal
gensidigt meddele hinanden de oplysninger, der
er nødvendige for at godkende ansøgninger. De
skal endvidere gensidigt underrette hinanden om
afgørelser, som træffes i henhold til denne over-
enskomst.

Tilbagekaldelse af godkendelse m. m.

Artikel 9

Er en godkendelse blevet tilbagekaldt af den
part, som oprindeligt meddelte den, kan den af en
anden part senere meddele godkendelse også
tilbagekaldes. I øvrigt kan den senere godken-
delse kun tilbagekaldes efter gældende regler af
den part, som har meddelt den, dog under hen-
synstagen til, om der hos en anden tilsluttet part er
begået lovbrud eller udvist grov uduelighed eller
åbenbar uegnet ved udøvelse af virksomhed.

Bliver der over for erhvervsudøvere, som har
fået godkendelse af flere af parterne, hos en af
disse taget juridiske eller disciplinære foranstal-
ninger i anledning af erhvervsudøvelsen dér, el-
ler tilbagekaldes en for erhvervsudøveren udfær-
diget godkendelse, skal den godkendende myn-
dighed hos den eller de andre parter underrettes
om foranstaltningen eller tilbagekaldelsen samt
om grundlaget herfor. Sådant underretning skal
også ske, hvis der er foretaget begrænsning i er-
hvervsudøverens ret til at udøve sin virksomhed.

*Statsborgerskab og ansættelse som arbejdstager
m. m.*

Artikel 10

Godkendelse som selvstændig erhvervsudøver i henhold til denne overenskomst kan ikke gøres betinget af, at ansøgeren har eller opnår statsborgerskab i det land, hvor godkendelsen søges.

Ansættelse i en stilling, som forudsætter, at en af de af overenskomsten omfattede uddannelser er gennemgået, kan som hovedregel ikke gøres betinget af, at ansøgeren har eller opnår statsborgerskab i det land, hvor ansættelsen søges.

Overordnede stillinger inden for den offentlige forvaltning, stillinger inden for retsvæsenet, anklagvæsenet, eksekutionsvæsenet, politiet og forsvaret samt stillinger i øvrigt, som er af betydning for den nationale sikkerhed, kan dog forbeholdes egne statsborgere.

Artikel 11

Tidligere ansættelse inden for et område, som reguleres af denne overenskomst, bør ved besættelse af en stilling hos en anden part ligestilles med tilsvarende tjeneste udført hos denne part.

Artikel 12

Den, som har fået ansættelse hos en anden part end den, hos hvem vedkommende har gennemgået sin uddannelse, bør være ligestillet med partens egne borgere for så vidt angår ret til løn og pension samt øvrige med stillingen forbundne rettigheder.

Artikel 13

Enhver af parterne skal, i videst muligt omfang, gennemføre ændringer i sin lovgivning i overensstemmelse med de i artikel 2, stk. 5 og i artiklerne 10-12 angivne principper for så vidt angår statslige stillinger og medvirke til, at disse principper finder tilsvarende anvendelse også i ikke-statslige stillinger.

En part kan dog vedtage eller opretholde lovbestemmelser og andre retsregler, hvorefter ansættelse som dommer og anklager samt ansættelse i lignende stillinger inden for retsvæsenet, anklagvæsenet og eksekutionsvæsenet er betinget af en tilfredsstillende prøvetid, der dog ikke må overstige 3 år, eller at en egnethedsprøve består. Finland kan stille tilsvarende krav til ansættelse

som »allmänt rättsbiträde«. Parten træffer valget mellem prøvetid og egnethedsprøve.

Øvrige bestemmelser

Artikel 14

Hvad angår ansættelse af personer, som omfattes af denne overenskomst, skal man følge bestemmelserne i overenskomst og protokol af 6. marts 1982 om fælles nordisk arbejdsmarked samt de retningslinier for nordisk arbejdsformidling, som fastlagdes i forbindelse med gennemførelsen.

De godkendende myndigheder bør til stadighed give hinanden og Nordisk Arbejdsmarkedsudvalg meddelelser og oplysninger, som er af betydning for bedømmelsen af udviklingen på parternes arbejdsmarked.

Artikel 15

Parterne skal i fællesskab følge overenskomstens gennemførelse og vedtage de ændringer og gøre de tilføjelser, som udviklingen kan give anledning til. Med henblik herpå nedsætter Nordisk Ministerråd et rådgivende udvalg, som kan stille forslag til ændringer i og tilføjelser til overenskomsten. Parternes godkendende myndigheder kan endvidere rådføre sig med udvalget om overenskomstens fortolkning.

Overenskomsten oplages til revision senest 5 år efter dens ikrafttrædelse.

Ikrafttrædelse

Artikel 16

Overenskomsten træder i kraft 30 dage efter den dag, da samtlige parter har givet Det danske Udenrigsministerium meddelelse om deres godkendelse af aftalen.

For Færøernes, Grønlands og Ålands vedkommende træder overenskomsten dog først i kraft 30 dage efter, at Danmarks henholdsvis Finlands regering har underrettet det danske Udenrigsministerium om, at henholdsvis Færøernes Landsstyre og Grønlands Hjemmestyre respektive Ålands Landskapsstyrelse har meddelt, at overenskomsten skal have gyldighed for henholdsvis Færøerne og Grønland respektive Åland.

Færøerne og Grønland kan som betingelse for godkendelse kræve, at en ansøger har tilfredsstillende kendskab til henholdsvis det færøske og det grønlandske sprog.

Det danske Udenrigsministerium underretter de øvrige parter om modtagelsen af disse medde-

jelser og om tidspunktet for overenskomstens ikrafttrædelse.

Artikel 17

En part kan opsige overenskomsten ved skriftlig meddelelse herom til det danske Udenrigsministerium, som underretter de øvrige parter om modtagelsen af meddelelsen og om dens indhold.

En opsigelse gælder kun den part, som har afgivet den, og den får virkning seks måneder efter den dag, da det danske Udenrigsministerium modtog meddelelsen om opsigelsen.

Artikel 18

Originalteksten til denne overenskomst deponeres i det danske Udenrigsministerium, der tilstiller de øvrige parter bekræftede genparter heraf.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede repræsentanter undertegnet denne overenskomst.

Udfærdiget i København den 24. oktober 1990 i et eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, hvilke tekster alle har samme gyldighed.

Protokol

Samtidig med undertegnelsen af overenskomst om nordisk arbejdsmarked for personer, som har gennemgået en erhvervskompetencegivende, højere uddannelse af mindst 3 års varighed, er vi undertegnede befuldmægtigede repræsentanter blevet enige om følgende protokol, som skal anses for at være en del af overenskomsten:

1. Parterne lægger vægt på den fortsatte udbygning af det fælles nordiske arbejdsmarked således, at man kan nå frem til en tilstand, hvor ingen nordisk statsborger er afskåret fra at opnå beskæftigelse i et andet nordisk land på områder, hvortil han eller hun er uddannet.

Parterne vil derfor tilstræbe, at overenskomsten er godkendt, og at de ændringer i deres nationale lovgivning, som overenskomsten forudsætter, er gennemført senest 1. juli 1991.

2. Der er med overenskomsten ikke taget stilling til spørgsmålet om gensidig akademisk anerkendelse af højere uddannelse, hvorved forstås nordiske statsborgeres ret til at få deres hidtidige højere uddannelse godkendt som en del af grunduddannelsen eller som

- grundlag for postgraduat uddannelse ved en højere uddannelsesinstitution eller forskningsinstitution i et andet nordisk land.
3. Parterne tager til efterretning, at definitionen af højere uddannelse i overenskomstens artikel 1, stk. 2 af Danmark fortolkes under hensyn til EF-regler på det tilsvarende område.
 4. Parterne er enige om, at bestemmelsen i artikel 2, stk. 1 også omfatter den, som hos en af parterne har opnået legitimation, autorisation eller anden ligestillet form for godkendelse som erhvervsudøver på grundlag af en ikke-nordisk uddannelse.
 5. Danmark agter på basis af gensidighed at administrere bestemmelsen i artikel 3 liberalt.
 6. Overenskomsten af 28. december 1973 med tillægsprotokol af 28. juni 1990 mellem Danmark, Finland, Norge og Sverige om samordning af pensionsrettigheder ifølge statslige pensionsordninger finder anvendelse ved fastsættelsen af pensionsrettigheder i henhold til artikel 12 for statsborgere fra et

af de fire nævnte lande, som opnår statslig ansættelse i et af de andre lande.

7. Parterne er enige om at pålægge det i artikel 15 omtalte rådgivende udvalg at følge udviklingen i den nationale anvendelse og fortolkning af overenskomsten og herunder være opmærksom på, om hver part bør udpege en central myndighed til at følge denne udvikling.

Originalteksten til protokollen skal deponeres hos det danske Udenrigsministerium, der tilstiller de øvrige parter bekræftede genparter heraf.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede repræsentanter undertegnet denne protokol.

Udfærdiget i København den 24. oktober 1990 i et eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, hvilke tekster alle har samme gyldighed.

[FINNISH TEXT — TEXTE FINNOIS]

Sopimus

Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä pohjoismaisista työmarkkinoista henkilöille, jotka ovat saaneet ammattipätevyyden antavan, vähintään kolmevuotisen korkeamman koulutuksen.

Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin hallitukset,

jotka ovat tehneet sopimuksen Pohjoismaiden yhteisistä työmarkkinoista (6 päivänä maaliskuuta 1982)

joiden tulee Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä (23 päivänä maaliskuuta 1962) tehdyn yhteistyösopimuksen 14 artiklan mukaisesti pyrkiä ylläpitämään yhteispohjoismaisia työmarkkinoita ja kehittämään niitä edelleen,

jotka katsovat, että Pohjoismaiden välillä tapahtuvan vapaan liikkuvuuden mahdollisuus sellaisten henkilöiden kohdalla, jotka ovat saaneet ammattipätevyyden antavan, vähintään kolmevuotisen täyspäiväisen korkeamman koulutuksen, hyödyttää näiden maiden taloudellista ja yhteiskunnallista kehitystä,

jotka katsovat, että näille henkilöille järjestetty, sopimuspuolten virallisesti sääntelemä koulutus on suurin piirtein samanarvoinen, ja

jotka pyrkivät näiden henkilöiden riittävään koulutusmäärään jokaisessa sopimusvaltiossa sekä niin yhdenmukaiseen koulutukseen ja lainsäädäntöön kuin mahdollista,

jotka katsovat, että vapaan liikkuvuuden toteuttaminen Pohjoismaiden välillä edellyttää kaiken ammattipätevyyden antavan koulutuksen vastavuoroista hyväksymistä,

ovat sopineet seuraavasta:

Soveltamisala

I artikla

Tätä sopimusta sovelletaan henkilöihin, jotka ovat jonkun sopimusvaltion kansalaisia ja jotka ovat saaneet ammattinsa harjoittamiseen tai tehtäväänsä päteväyttävän, vähintään kolmevuotisen täyspäiväisen korkeamman koulutuksen. Sopimus koskee myös henkilöitä, jotka ovat osa-aikaisena saaneet sopimuksen piiriin kuuluvan vastaavankestoisen koulutuksen.

Korkeammalla koulutuksella tarkoitetaan tässä sopimuksessa koulutusta, johon normaalina pääsyvaatimuksena on yleinen tai ammatillinen luokiotason koulutus.

Koulutuksen kestolla tarkoitetaan tässä sopimuksessa kestoa, joka on vahvistettu kyseistä koulutusta koskevissa määräyksissä.

Sopimus ei koske henkilöitä, joita jo koskevat

- 25 päivänä elokuuta 1981 tehty sopimus eräiden ammattiryhmien hyväksymisestä toimimaan terveydenhuollon, sairaanhoidon ja eläinlääkintähuollon alalla
- 3 päivänä maaliskuuta 1982 tehty sopimus peruskoulun luokanopettajien yhteispohjoismaisista työmarkkinoista
- 29 päivänä syyskuuta 1986 tehty sopimus peruskoulun aineenopettajien, käytännöllis-esteettisten aineiden opettajien ja erityisopettajien yhteispohjoismaisista työmarkkinoista tai
- 29 päivänä syyskuuta 1986 tehty sopimus keskiasteen oppilaitoksen (lukion ja ammatillisten oppilaitosten) aineenopettajien ja käytännöllis-esteettisten aineiden opettajien yhteispohjoismaisista työmarkkinoista.

2 artikla

Sillä, joka on jossakin sopimusvaltiossa saanut laillistuksen, auktorisoinnin tai muun vastaavan oikeudellisen hyväksymisen ammatinharjoittajaksi jonkin sopimuksen piiriin kuuluvan koulutuksen perusteella, on oikeus tässä sopimuksessa määrätyin ehdoin saada hyväksyminen kaikilta muilta sopimusvaltioilta, joilla on sellaista hyväksymistä koskevia määräyksiä.

Hyväksymiseen kuuluu oikeus käyttää ammatin harjoittamiseen liittyvää arvonimeä.

Tässä sopimuksessa hyväksymisen myöntävällä viranomaisella tarkoitetaan myös ammatillisia yhteisöjä, joilla kansallisen lainsäädännön mukaan on oikeus hyväksyä jäseniä siten, että jäsen toisaalta saa oikeuden harjoittaa ammattia ja käyttää yhteisön jäsenille varattua arvonimeä ja toisaalta kuuluu sen kurinpitovallan piiriin.

Ammatinharjoittajalla, joka on koulutettu sellaisessa sopimusvaltiossa, jolla ei ole määräyksiä kyseisen ammatin harjoittajien hyväksymisestä, on oikeus saada hyväksyminen 5 artiklassa mainituin ehdoin niissä sopimusvaltioissa, joissa sellainen hyväksyminen vaaditaan.

Jos jokin sopimusvaltio on lainsäädännössä tai muutoin määrännyt, että palvelukseenotto joidenkin virkojen osalta edellyttää tämän sopimuksen piiriin kuuluvaa kansallista koulutusta, voi tällaisia virkoja hakea myös henkilö, joka on saanut koulutuksen, joka pääpiirteittäin vastaa vaadittua koulutusta ja joka pääasiallisesti on järjestetty toisessa sopimusvaltiossa. Tällainen hakija on arvioitava tasa-arvoisesti asianomaisessa sopimusvaltiossa koulutuksen saaneen hakijan kanssa, edellyttäen, että hänellä on 4 artiklassa tarkoitettu kielitaito.

Yleiset edellytykset

3 artikla

Sopimusvaltio voi hyväksymisen edellytyksenä vaatia, että hakijalla on tyydyttävät tiedot lainsäädännöstä ja hallinnollisista määräyksistä, jotka ovat erityisen merkittäviä asianomaisen ammatinharjoittamisen kannalta tässä sopimusvaltiossa. Tällaisten vaatimusten tulee olla kyseisen ammatin harjoittamisen kannalta tarpeellisuuden ja kohtuullisuuden rajoissa.

4 artikla

Tanska, Norja ja Ruotsi voivat hyväksymisen edellytyksenä vaatia, että hakijalla on tyydyttävät tiedot joko tanskan, norjan tai ruotsin kielessä.

Suomi ja Islanti voivat hyväksymisen edellytyksenä vaatia, että hakijalla on tyydyttävät tiedot vastaavasti suomen tai islannin kielessä.

Suomi voi suomen kielen tietojen sijasta vaatia, että hakijalla on tyydyttävät tiedot ruotsin kielessä, jos tätä vaaditaan Suomen lainsäädännön mukaan. Samoin edellytyksin Suomi voi vaatia, että hakijalla on tyydyttävät tiedot sekä suomen että ruotsin kielessä.

Erityiset edellytykset

5 artikla

Sopimusvaltio voi siinä tapauksessa, että sopimusvaltio, jossa hakija on saanut koulutuksensa, ei vaadi erityistä hyväksymistä ammatin harjoittamiseksi, asettaa hyväksymisen ehdoksi, että hakija on harjoittanut ammattia viimeksi mainitussa sopimusvaltiossa kolmen vuoden ajan viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden aikana.

Mikäli 1 kappaleessa mainittua ammatinharjoitusta ei ole ollut, voidaan vaatia, että hakija on harjoittanut ammattia asianomaisen sopimusvaltion hyväksymän ammatinharjoittajan vastuulla kolmen vuoden ajan ennen kuin hyväksyminen voidaan antaa.

Jos hakija on saanut hyväksymisen kolmannessa sopimusvaltiossa, hakemus käsitellään ikään kuin hakija olisi saanut hyväksymisen siinä sopimusvaltiossa, jossa koulutus on saatu.

6 artikla

Milloin ammatinharjoittamisen hyväksymisen ehtona on, että ammattipätevyyden antavaa koulutusta täydennetään käytännön ammatinharjoittamisen jaksolla hyväksytyyn ammatinharjoittajan vastuulla, sopimusvaltio voi vaatia, että sellainen vastaavanpitäinen harjoittelujakso on suoritettu toisessa sopimusvaltiossa.

Jos hakija ei ole suorittanut 1 kappaleessa mainittua harjoittelujaksoa tai jos hakijan suorittama harjoittelujakso on lyhyempi kuin se jakso, joka vaaditaan siinä sopimusvaltiossa, jossa hyväksymistä haetaan, tämä sopimusvaltio voi vaatia, että puuttuva harjoittelu-aika suoritetaan kyseisen sopimusvaltion hyväksymän ammatinharjoittajan vastuulla.

Sopimusvaltio voi kuitenkin vaatia aina, kun hakemus koskee hyväksymistä asianajajan tai tilintarkastajan ammatin harjoittamiseen, että hakija on sitä ennen harjoittanut ammattiaan vähintään kolme vuotta kyseisen sopimusvaltion hyväksymän asianajajan tai tilintarkastajan vastuulla tai on suorittanut sopimusvaltion järjestämän soveltuvuuskokeen. Tanska voi lisäksi asettaa vastaavan vaatimuksen maanmittajaksi hakevalle. Asianomainen sopimusvaltio päättää valinnasta harjoitteluajan ja soveltuvuuskokeen välillä.

7 artikla

Sopimusvaltio voi, jos hakijan ammattipätevyyden antava koulutus on enemmän kuin vuoden lyhyempi kuin kyseisessä sopimusvaltiossa vaadittava, asettaa hyväksymisen ehdoksi,

että hakija on mahdollisen 6 artiklassa mainitun harjoittelujakson lisäksi joko harjoittanut ammattia toisessa sopimusvaltiossa ajanjakson, joka voi olla enintään kaksi kertaa niin pitkä kuin se ero, joka vallitsee siinä sopimusvaltiossa järjestetyn koulutuksen keston, jossa hyväksymistä haetaan, ja hakijan saaman koulutuksen keston välillä, tai harjoittaa ammattia vastaavan ajanjakson asianomaisen sopimusvaltion hyväksymän ammatinharjoittajan vastuulla,

tai

että hakija saa sopimusvaltion järjestämän lisäkoulutuksen, joka mahdollisesti voi päättyä tutkintoon.

Hyväksymishakemus
ja
päätöksenteon menettelytavat

8 artikla

Sen, joka hakee hyväksymistä tämän sopimuksen nojalla, tulee todistaa hyväksymisen myöntyvälle viranomaiselle, että hän täyttää sopimuksen ehdot.

Hyväksyminen on myönnettävä hakijalle, joka täyttää edellä mainitut ehdot, mikäli ei ole olemassa seikkoja, jotka voivat aiheuttaa hyväksymisen peruuttamisen 9 artiklan mukaan.

Hyväksymisen myöntävän viranomaisen tulee tehdä perusteltu ratkaisu viimeistään neljän kuukauden kuluttua siitä, jolloin hakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset asiakirjat ja tiedot on sille toimitettu. Hylkäämisestä hakija voi valittaa ylemmälle viranomaiselle sopimusvaltion valitusmenettelyä koskevien yleisten säännösten mukaisesti.

Sopimusvaltioiden hyväksymisen myöntävien viranomaisten on vastavuoroisesti välitettävä toisilleen ne tiedot, jotka ovat tarpeellisia hakemusten hyväksymiseksi. Niiden tulee lisäksi vastavuoroisesti ilmoittaa toisilleen niistä ratkaisuista, jotka tämän sopimuksen nojalla tehdään.

Hyväksymisen peruuttaminen ym.

9 artikla

Jos hyväksymisen alunperin antanut sopimusvaltio peruuttaa sen, voidaan myös toisen sopimusvaltion myöhemmin antama hyväksyminen peruuttaa. Muuten myöhempi hyväksyminen voidaan peruuttaa vain sen sopimusvaltion voimassa olevien määräysten mukaan, joka on sen antanut, kuitenkin ottaen huomioon, onko toisessa sopimusvaltiossa rikottu lakia tai osoitettu karkeaa epäpätevyyttä tai ilmeistä soveltumattomuutta toiminnan harjoittamiseen.

Jos sellaista ammatinharjoittajaa vastaan, joka on saanut hyväksymisen useammassa sopimusvaltiossa, ryhdytään jossakin näistä oikeudellisiin tai kurinpidollisiin toimiin siellä tapahtuneen ammatinharjoittamisen takia, tai jos ammatinharjoittajalle myönnetty hyväksyminen peruutetaan, on toisen tai toisten sopimusvaltioiden hyväksymisen myöntäville viranomaisille ilmoitettava toimenpiteestä tai peruuttamisesta sekä sen perusteesta. Tällainen ilmoitus on tehtävä myös silloin, jos ammatinharjoittajan oikeutta harjoittaa toimintaansa rajoitetaan.

Kansalaisuus ja työskentely palkansaajana ym.

10 artikla

Tämän sopimuksen nojalla tapahtuvan itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi hyväksymisen ehdoksi ei voida asettaa sitä, että hakija on sen valtion kansalainen tai saa sen valtion kansalaisuuden, jossa hyväksymistä haetaan.

Palvelukseenotolle sellaiseen virkaan, joka edellyttää jotakin tämän sopimuksen piiriin kuuluvaa koulutusta, ei pääsääntöisesti voida asettaa ehtoa, jonka mukaan hakija on sen valtion kansalainen tai saa sen valtion kansalaisuuden, jossa virkaa haetaan.

Sopimusvaltiot voivat kuitenkin varata julkishallinnon ylemmät virat, oikeuslaitoksen, syyttäjälaitoksen, ulosottotoimen, poliisin ja puolustuslaitoksen virat sekä muut virat, joilla on merkitystä kansallisen turvallisuuden kannalta, oman maan kansalaisille.

11 artikla

Tämän sopimuksen säätelämällä alalla tapahtunut aikaisempi palveluksessaolo on toisessa sopimusvaltiossa virkaa täytettäessä katsottava samanarvoiseksi tässä valtiossa tapahtuneen vastaavan palveluksessaolon kanssa.

12 artikla

Sen, joka on otettu palvelukseen toisessa sopimusvaltiossa kuin missä hän on saanut koulutuksensa, tulee olla samanarvoinen valtion omien kansalaisten kanssa mitä tulee palkka- ja eläkeoikeuteen sekä muihin virkaan liittyviin oikeuksiin.

13 artikla

Jokaisen sopimusvaltion tulee mahdollisimman laajasti tehdä muutoksia lainsäädännössään 2 artiklan 5 kappaleessa ja 10-12 artiklassa mainittujen periaatteiden mukaisesti valtion virkojen osalta ja myötävaikuttaa siihen, että näitä periaatteita sovelletaan vastaavasti myös ei-valtiollisiin virkoihin.

Sopimusvaltio voi kuitenkin antaa tai edelleen pitää voimassa lakeja ja muita määräyksiä, joiden mukaan tuomarin tai yleisen syyttäjän tai näihin verrattaviin oikeuslaitoksen, syyttäjälaitoksen ja ulosotto-toimen virkoihin nimittämisen ehtona on tyydyttävä sopeutumis aika, joka ei kuitenkaan saa ylittää kolmea vuotta, tai soveltuvuuskokeen suorittaminen. Suomi voi asettaa vastaavan vaatimuksen yleisen oikeusavustajan virkaan nimittämiseksi. Sopimusvaltio päättää valinnasta sopeutumisajan ja soveltuvuuskokeen välillä.

Muut määräykset

14 artikla

Kun on kysymys tämän sopimuksen piiriin kuuluvan henkilöstön palvelukseenotosta, on noudatettava Pohjoismaiden yhteisistä työmarkkinoista 6 päivänä maaliskuuta 1982 tehdyn sopimuksen ja pöytäkirjan määräyksiä sekä niitä pohjoismaisen työnvälityksen suuntaviivoja, jotka vahvistettiin näiden toteuttamisen yhteydessä.

Hyväksymisen myöntävien viranomaisten on jatkuvasti annettava toisilleen ja Pohjoismaiselle työmarkkinalautakunnalle ilmoituksia ja tietoja, joilla on merkitystä sopimuspuolten työmarkkinoiden kehityksen arvioimiselle.

15 artikla

Sopimuspuolten tulee yhteistoiminnassa seurata sopimuksen toteutumista ja tehdä ne muutokset ja lisäykset, joihin kehitys saattaa antaa aihetta. Tämän vuoksi Pohjoismaiden ministerineuvosto asettaa neuvoa-antavan komitean, joka voi esittää muutoksia ja lisäyksiä tähän sopimukseen. Sopimuspuolten hyväksymisen myöntävät viranomaiset voivat neuvotella komitean kanssa sopimuksen tulkinnasta.

Sopimus otetaan tarkistettavaksi viimeistään viiden vuoden kuluttua sen voimaantulosta.

Voimaantulo

16 artikla

Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun kaikki sopimuspuolet ovat ilmoittaneet Tanskan ulkoasiainministeriölle sopimuksen hyväksymisestä.

Färssaarten, Grönlannin ja Ahvenanmaan osalta sopimus tulee kuitenkin voimaan vasta kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun Tanskan ja vastaavasti Suomen hallitus on ilmoittanut Tanskan ulkoasiainministeriölle, että Färssaarten landstyre, Grönlannin hjemmestyre ja vastaavasti Ahvenanmaan maakuntahallitus ovat ilmoittaneet, että sopimus tulee voimaan Färssaarten, Grönlannin ja vastaavasti Ahvenanmaan osalta.

Färssaaret ja Grönlanti voivat hyväksymisen edellytyksenä vaatia, että hakijalla on tyydyttävä färssaarten ja vastaavasti grönlannin kielen taito.

Tanskan ulkoasiainministeriö ilmoittaa muille sopimuspuolille näiden ilmoitusten vastaanottamisesta ja sopimuksen voimaantuloajankohdan.

17 artikla

Sopimuspuoli voi irtisanoa sopimuksen ilmoittamalla siitä kirjallisesti Tanskan ulkoasiainministeriölle, joka ilmoittaa muille sopimuspuolille sellaisen ilmoituksen vastaanottamisesta ja sen sisällön.

Irtisanominen koskee ainoastaan irtisanomisen suorittanutta sopimuspuolta, ja se tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun Tanskan ulkoasiainministeriö on vastaanottanut irtisanomisilmoituksen.

18 artikla

Tämän sopimuksen alkuperäiskappale talletetaan Tanskan ulkoasiainministeriön huostaan, joka toimittaa siitä muille sopimuspuolille oikeaksi todistetut jäljennökset.

Tämän vakuudeksi ovat asianmukaisesti valtuutetut edustajat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Kööpenhamina ssa 24. päivänä loka kuuta
19.90. yhtenä tanskan-, suomen-, islannin-, norjan- ja ruotsinkielisenä
kappaleena, jotka kaikki tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

PÖYTÄKIRJA

Samanaikaisesti kun sopimus pohjoismaisista työmarkkinoista henkilöille, jotka ovat saaneet ammattipätevyyden antavan, vähintään kolmevuotisen korkeamman koulutuksen, allekirjoitetaan, olemme me allekirjoittaneet valtuutetut edustajat sopineet seuraavasta pöytäkirjas joka katsotaan sopimuksen osaksi:

1. Sopimuspuolet painottavat yhteispohjoismaisten työmarkkinoiden edelleen laajentamista siten, että saavutetaan tilanne, jossa kukaan Pohjoismaiden kansalainen ei ole estynyt saamasta toisess Pohjoismaassa työpaikkaa koulutustaan vastaavalla alalla.

Sopimuspuolet pyrkivät tämän vuoksi saamaan tänä päivänä allekirjoitetun sopimuksen hyväksytyksi ja sen edellyttämät muutokset lainsäädännössään toteutetuksi viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 1991.

2. Sopimuksella ei oteta kantaa kysymykseen vastavuoroisesta korkeamman koulutuksen akateemisesta tunnustamisesta, jolla tarkoitetaan Pohjoismaiden kansalaisten oikeutta saada aikaisempi korkeampi koulutuksensa hyväksytyksi osana peruskoulutusta tai pohjana jatko-opinnoille toisen Pohjoismaan korkeammassa koulutuslaitoksessa tai tutkimuslaitoksessa.

3. Sopimuspuolet toteavat, että sopimuksen 1 artiklan 2 kappaleessa oleva korkeamman koulutuksen määritelmä tulkitaan Tanskassa EY:n säännöt vastaavalla alalla huomioon ottaen.
4. Sopimuspuolet ovat yksimielisiä siitä, että 2 artiklan 1 kappale määräykset koskevat myös henkilöä, joka muun kuin pohjoismaisen koulutuksen perusteella on jossakin sopimusvaltiossa saanut laillistuksen, auktorisoinnin tai muun vastaavan hyväksymisen toimia ammatinharjoittajana.
5. Tanskan tarkoituksena on vastavuoroisuuden pohjalta soveltaa 3 artiklan määräyksiä mahdollisimman laajasti.
6. Tanskan, Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä valtioiden eläkejärjestelmien mukaisen eläkeoikeuden sopeuttamisesta 28 päivänä joulukuuta 1973 tehdyn sopimuksen sekä siihen 28 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn lisäpöytäkirjan määräyksiä sovelletaan eläkeoikeuksia määrättäessä 12 artiklan mukaisesti jonkin edellä mainitun neljän maan kansalaiselle, joka on valtion palveluksessa jossakin toisessa mainituista maista.
7. Sopimuspuolet ovat yksimielisiä siitä, että 15 artiklassa mainitulle neuvoa-antavalle komitealle annetaan tehtäväksi seura sopimuksen soveltamisen ja tulkinnan kehitystä kansallisella tasolla sekä harkita, tulisiko jokaisen sopimuspuolen nimetä keskusviranomaisen seuraamaan tätä kehitystä.

Tämän pöytäkirjan alkuperäisteksti talletetaan Tanskan ulkoasiainministeriön huostaan, joka toimittaa siitä muille sopimuspuolille oikeaksi todistetut jäljennökset.

Tämän vakuudeksi ovat asianmukaisesti valtuutetut edustajat allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

Tehty Kööpenhamina ssa 24. päivänä loka kuuta 19 90
yhtenä tanskan-, suomen-, islannin-, norjan- ja ruotsinkielisenä kapaleena, jonka kaikki tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

[ICELANDIC TEXT — TEXTE ISLANDAIS]

Samningur milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar um norrænan vinnumarkað fólks með minnst þriggja ára æðri menntun sem veitir starfsréttindi.

Ríkisstjórnir Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar,

sem 6. mars 1982 gerðu með sér samning um sameiginlegan norrænan vinnumarkað

sem samkvæmt 14. gr. samstarfssamningsins milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar frá 23. mars 1962 skulu leitast við að varðveita og þróa enn betur hinn sameiginlega norræna vinnumarkað

sem telja að það verði til heilla fyrir þróun efnahags- og þjóðfélagsmála á Norðurlöndum að fólk, sem hlotið hefur með fullu námi í minnst þrjú ár æðri menntun sem veitir starfsréttindi, njóti fulls frelsis til að flytjast milli landa þessara

sem telja að sú menntun þessa fólks, sem opinberar reglur gilda um af hálfu aðilanna, sé í meginatriðum jafngild

sem vilja vinna að því að koma á fullnægjandi skilyrðum til menntunar þessa fólks hjá sérhverjum aðilanna, svo og að menntun og löggjöf er varðar þetta fólk verði sem líkust

sem telja að til þess að fólk njóti fulls frelsis til að flytjast milli Norðurlanda verði viðurkenning á hvers konar menntun sem veitir starfsréttindi að vera gagnkvæm,

hafa orðið sammála um eftirfarandi:

Gildissvið

1. gr.

Samningur þessi gildir um fólk sem er ríkisborgarar eins aðilanna og hlotið hefur með fullu námi í minnst þrjú ár æðri menntun sem veitir því réttindi til starfa eða hæfi til ráðningar. Samningurinn nær einnig til þeirra sem hafa hlotið menntun sem samningurinn nær til með jafnlöngu námi í hlutanámi.

Með æðri menntun er í samningi þessum átt við menntun þar sem venjuleg inngönguskilyrði eru að áður hafi verið lokið í framhaldsskóla annaðhvort almennu námi eða starfsréttindanámi.

Með námstíma er í samningi þessum átt við þá lengd sem ákveðin er í reglum fyrir viðkomandi nám.

Samningurinn nær ekki til fólks sem þegar fellur undir

- samning frá 25. ágúst 1981 um norrænan vinnumarkað starfsfólks við heilbrigðisþjónustu og dýralækningar
- samning frá 3. mars 1982 um sameiginlegan norrænan vinnumarkað fyrir almenna kennara (bekkjarkennara) í grunnskólum
- samning frá 29. september 1986 um sameiginlegan norrænan vinnumarkað kennara í bóklegum greinum, list- og verkmennta- og íþróttakennara og sérkennara í grunnskólum eða
- samning frá 29. september 1986 um sameiginlegan norrænan vinnumarkað kennara í bóklegum greinum, list- og verkmennta- og íþróttakennara í framhaldsskólum.

2. gr.

Sá, sem hjá einum aðilanna hefur fengið löggildingu, leyfi eða aðra jafnsetta viðurkenningu að lögum til starfa vegna einhvernna þeirrar menntunar sem samningurinn nær til, skal

eiga rétt á að fá, með þeim skilyrðum sem sett eru í samningi þessum, viðurkenningu hjá sérhverjum hinna aðilanna þar sem eru ákvæði um slíka viðurkenningu.

Viðurkenningunni fylgir réttur til að bera viðkomandi starfsheiti.

Í samningi þessum teljast einnig viðurkenningarvald starfsgreinasamtök sem samkvæmt landslögum hafa rétt til að taka inn félagsmenn með þeim afleiðingum að félagsmaðurinn fær rétt til að stunda þá starfsemi og bera það starfsheiti, sem ætlað er félagsmönnum samtakanna einum, og verður háður agavaldi samtakanna.

Starfsmenn, sem hafa hlotið menntun sína hjá aðila þar sem ekki eru ákvæði um viðurkenningu starfsmanna í viðkomandi starfsgrein, skulu eiga rétt á að fá viðurkenningu hjá þeim aðilum þar sem slíkrar viðurkenningar er krafist, með þeim skilyrðum sem tekin eru fram í 5. gr.

Hafi aðili ákveðið með lögum eða öðrum reglum að ráðning í ákveðnar stöður sé háð því að viðkomandi hafi lokið þar í landi námi sem samningur þessi nær til, eru einnig gildar um þær stöður umsóknir frá þeim sem hafa hlotið menntun sem er í meginatriðum sambærileg þeirri menntun sem krafist er og hefur að mestu verið aflað hjá öðrum aðila. Slíkir umsækjendur eiga kröfu til að verða metnir til jafns við umsækjendur sem hafa hlotið þá menntun sem viðkomandi aðili hefur staðið fyrir, að því tilskildu að þeir fullnægi tungumálakröfum 4. gr.

Almenn skilyrði

3. gr.

Aðili getur sett það skilyrði fyrir viðurkenningu að umsækjandi þekki nægilega vel löggjöf og stjórnarfararsreglur sem hafa sérstaka þýðingu fyrir starf viðkomandi hjá aðilanum.

Þessi skilyrði skulu vera að því marki sem nauðsynlegt er og nægilegt til að sinna því tiltekna starfi á viðhlítandi hátt.

4. gr.

Danmörk, Noregur og Svíþjóð geta sett það skilyrði fyrir viðurkenningu að umsækjandi kunni nægileg skil á danskri, norskri eða sænskri tungu.

Finnland og Ísland geta sett það skilyrði fyrir viðurkenningu að umsækjandi kunni, eftir því sem við á, nægileg skil á finnskri eða íslenskri tungu.

Finnland getur í stað kunnáttu í finnskri tungu krafist þess að umsækjandi kunni nægileg skil á sænskri tungu, þar sem slíks er krafist í finnskum lögum. Við sömu kringumstæður getur Finnland krafist þess að umsækjandi kunni nægileg skil á bæði finnskri og sænskri tungu.

Sérstök skilyrði

5. gr.

Aðili getur, þegar ekki er krafist sérstakrar viðurkenningar til starfa af þeim aðila þar sem umsækjandi hefur hlotið menntun sína, sett það skilyrði fyrir viðurkenningu að umsækjandi hafi stundað starfið í allt að þrjú ár á síðastliðnum tíu árum hjá síðarnefnda aðilanum.

Ef starfsreynsla sem greinir í 1. mgr. er ekki til að dreifa má krefjast þess að umsækjandi hafi stundað starfið í allt að þrjú ár á ábyrgð starfsmanns sem viðurkenndur er af viðkomandi aðila, áður en viðurkenning verður veitt.

Ef umsækjandi hefur fengið viðurkenningu hjá þriðja aðila, skal fara með umsóknina eins og umsækjandinn hefði fengið viðurkenningu hjá þeim aðila þar sem hann hlaut menntun sína.

6. gr.

Aðili getur krafist þess, þegar viðurkenning til starfa er háð því að við menntun sem veitir starfsréttindi sé bæt starfsreynslu í tiltekinn tíma á ábyrgð viðurkennds starfsmanns, að umsækjandi hafi hlotið jafnlanga starfsreynslu hjá hinum aðilanum.

Ef umsækjandi hefur ekki hlotið starfsreynslu sem greinir í 1. mgr. eða sú starfsreynsla sem umsækjandi hefur hlotið er styttri en krafist er af þeim aðila þar sem sótt er um viðurkenningu, getur sá aðili krafist þess að úr því verði bæt með starfstíma á ábyrgð starfsmanns sem viðurkenndur er af viðkomandi aðila.

Aðili getur þó, hvað sem öðru líður, þegar sótt er um viðurkenningu til málflutnings- eða endurskoðunarstarfa, krafist þess að umsækjandi hafi áður stundað starfið í allt að þrjú ár á ábyrgð lögmanns eða endurskoðanda sem viðurkenndur er af viðkomandi aðila eða hafi staðist hæfnispróf sem aðilinn stendur fyrir. Danmörk getur ennfremur gert samsvarandi kröfu til þess sem sækir um skipun sem landskiptamaður. Aðilinn velur á milli reynslutíma og hæfnisprófs.

7. gr.

Aðili getur, þegar starfsréttindamenntun umsækjanda er meira en ári skemmri en sú sem krafist er af aðilanum, gert viðurkenninguna háða því

að umsækjandi hafi umfram hugsanlegan starfsreynslutíma, sbr. 6. gr., annaðhvort stundað starfið hjá öðrum aðila um tíma sem má í mesta lagi vera helmingi lengri en munurinn á námstímanum hjá þeim aðila þar sem sótt er um viðurkenningu og námstíma þeim sem umsækjandi á að baki, ellegar hann starfi á ábyrgð starfsmanns sem viðurkenndur er af viðkomandi aðila í jafnlangan tíma

eða

að umsækjandi ljúki viðbótarnámi sem aðilinn stendur fyrir og sem eftir atvikum má ljúka með þekkingarprófi.

Umsókn um viðurkenningu
og
aðferðir við ákvörðun

8. gr.

Sá, sem sækir um viðurkenningu samkvæmt samningi þessum, skal sanna fyrir stjórnvaldi því sem veitir viðurkenningu að hann fullnægi skilyrðum samningsins.

Veita skal umsækjendum sem fullnægja framangreindum skilyrðum viðurkenningu, nema fyrir hendi séu aðstæður sem leitt geti til afturköllunar á viðurkenningunni, sbr. 9. gr.

Viðurkenningarvaldið skal taka rökstudda afstöðu til umsóknar eigi síðar en fjórum mánuðum eftir að nauðsynleg skjöl og upplýsingar til meðferðar á henni hafa borist. Synjun getur umsækjandi skotið til æðra stjórnvalds samkvæmt almennum reglum aðilans um málskot.

Viðurkenningarvöld aðilanna skulu miðla sín á milli þeim upplýsingum sem þörf er á til að viðurkenna umsóknir. Þau skulu enn fremur skýra hvert öðru frá ákvörðunum sem teknar eru samkvæmt samningi þessum.

Afturköllun viðurkenningar o.fl.

9. gr.

Afturkalli sá aðili viðurkenningu sem upphaflega veitti hana, má einnig afturkalla viðurkenningu sem annar aðili veitti síðar. Annars má einungis afturkalla síðari viðurkenninguna samkvæmt gildandi reglum hjá þeim aðila sem hefur veitt hana. Þó skal taka tillit til þess hvort hjá öðrum samningsaðila

hafi verið brotin lög eða stórkostleg vanræksla viðhöfð eða bersýnilegur hæfnisskortur við framkvæmd starfsins.

Nú hafa starfsmenn, sem fengið hafa viðurkenningu hjá fleiri en einum aðilanna, sætt ráðstöfunum af hálfu einhvers þeirra samkvæmt lögum eða reglum um agavald vegna starfsins þar, eða viðurkenning veitt starfsmanni er afturkölluð, og skal þá viðurkenningarvaldi hjá hinum aðilanum eða aðilunum tilkynnt um ráðstöfunina eða afturköllunina, svo og um ástæðuna. Á sama hátt skal og tilkynna ef réttur starfsmanns í greininni hefur verið takmarkaður.

Ríkisfang og ráðning í vinnu o.fl.

10. gr.

Það má ekki gera að skilyrði fyrir viðurkenningu sem sjálfstæður starfsmaður samkvæmt samningi þessum að umsækjandi hafi eða hljóti ríkisfang í því landi þar sem sótt er um viðurkenninguna.

Ráðning í stöðu, sem er háð því að lokið hafi verið einhverju því námi sem samningurinn nær til, verður yfirleitt ekki gerð háð því að umsækjandi hafi eða hljóti ríkisfang í því landi þar sem sótt er um stöðuna.

Æðri stöður í opinberri stjórnslu, stöður við réttarkerfið, ákærvald og fullnustuvald, hjá lögreglu og við landvarnir, svo og aðrar stöður sem skipta máli fyrir þjóðaröryggi, má þó ætla eigin ríkisborgurum einum.

11. gr.

Fyrri ráðningu í starf á sviði sem fellur undir samning þennan skal, þegar gegnt er stöðu hjá öðrum aðila, setja að jöfnu samsvarandi starfi sem innt var af hendi hjá þeim aðila.

12. gr.

Sá, sem ráðinn hefur verið í starf hjá öðrum aðila en þeim sem hann hlaut menntun sína hjá, skal vera jafnt settur eigin þegnum aðilans að því er varðar rétt til launa og eftirlauna og annarra réttinda sem tengjast stöðunni.

13. gr.

Sérhver aðilanna skal, eftir því sem frekast er unnt, koma á breytingum á löggjöf sinni í samræmi við meginreglurnar í 5. mgr. 2. gr. og 10. - 12. gr. að því er varðar stöður hjá ríkinu, og stuðla að því að meginreglum þessum verði einnig beitt á samsvarandi hátt um stöður sem ekki eru hjá ríkinu.

Aðili má þó setja eða halda við lagaákvæðum og öðrum réttarreglum þar sem ráðning sem dómari og ákærandi, svo og ráðning í viðlíka stöður við réttarkerfið, ákærvald og fullnustuvald, er gerð háð nægilegum reynslutíma, þó ekki lengri en þriggja ára, eða því að staðist sé hæfnispróf. Finnland getur gert samsvarandi kröfu við ráðningu sem "allmánt rättsbitræde". Aðilinn velur á milli reynslutíma og hæfnisprófs.

Önnur ákvæði

14. gr.

Við ráðningu fólks sem samningur þessi nær til skal fara eftir ákvæðunum í samningi og bókun frá 6. mars 1982 um sameiginlegan norrænan vinnumarkað og þeirri stefnumörkun fyrir norræna vinnumiðlun sem ákveðin var í sambandi við framkvæmdina.

Viðurkenningarvöldin skulu að staðaldri senda hvert öðru og norrænu vinnumarkaðsnefndinni tilkynningar og upplýsingar sem þýðingu hafa við mat á þróun vinnumarkaðar aðilanna.

15. gr.

Aðilarnir skulu sameiginlega fylgjast með framkvæmd samningsins og breyta honum og bæta við hann eftir því sem þróun mála gefur tilefni til. Með tilliti til þess skipar Norræna ráðherranefndin ráðgjafarnefnd sem getur lagt til breytingar á og viðbætur við samninginn. Viðurkenningarvöld aðilanna geta ennfremur leitað ráða hennar um túlkun samningsins.

Samninginn skal taka til endurskoðunar eigi síðar en fimm árum eftir gildistöku hans.

Gildistaka

16. gr.

Samningurinn gengur í gildi 30 dögum eftir þann dag þegar allir aðilar hafa tilkynnt danska utanríkisráðuneytinu að þeir hafi staðfest hann.

Hvað varðar Álandseyjar, Færeyjar og Grænland gengur samningurinn þó fyrst í gildi 30 dögum eftir að ríkisstjórn Danmerkur eða eftir atvikum Finnlands hefur tilkynnt danska utanríkisráðuneytinu að, allt eftir því sem við á, landstjórn Álandseyja, landstjórn Færeyja eða heimastjórn Grænlands hefur tilkynnt að samningurinn skuli gilda á Álandseyjum, í Færeyjum eða á Grænlandi.

Færeyjar og Grænland geta sett það skilyrði fyrir viðurkenningu að umsækjandi kunni, eftir því sem við á, nægileg skil á færeyskri eða grænlenskri tungu.

Danska utanríkisráðuneytið skýrir hinum aðilunum frá móttöku þessara tilkynninga og því hvenær samningurinn gengur í gildi.

17. gr.

Aðili getur sagt samningnum upp með skriflegri tilkynningu um það til danska utanríkisráðuneytisins, sem skýrir hinum aðilunum frá móttöku tilkynningarinnar og efni hennar.

Uppsögn tekur aðeins til þess aðila sem að henni stendur. Hún tekur gildi sex mánuðum eftir þann dag þegar danska utanríkisráðuneytinu berst tilkynning um uppsögnina.

18. gr.

Frumrit þessa samnings skal varðveita í danska utanríkisráðuneytinu sem lætur hinum aðilunum í té staðfest afrit þess.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir fulltrúar, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað samning þennan.

Gjört í Kaupmannahöfn 24. október 1990 í einu eintaki á dönsku, finnsku, íslensku, norsku og sænsku og eru allir textarnir jafngildir.

BÓKUN

Samtímis undirritun samnings um norrænan vinnumarkað fólks með minnst þriggja ára æðri menntun sem veitir starfsréttindi höfum við undirritaðir fulltrúar, sem til þess höfum fullt umboð, orðið sammála um eftirfarandi bókun, og skal telja hana hluta samningsins:

1. Aðilarnir leggja áherslu á að halda áfram að styrkja hinn sameiginlega norræna vinnumarkað, svo að þeir tímar komi að enginn norrænn ríkisborgari verði útilokaður frá starfstækifæri í öðru norrænu landi á sviði sem hann hefur menntun til.

Aðilarnir vilja því vinna að því að samningurinn verði staðfestur og að þeim breytingum á landslögum þeirra sem samningurinn gerir ráð fyrir verði komið á eigi síðar en 1. júlí 1991.

2. Með samningnum er ekki tekin afstaða til gagnkvæmrar viðurkenningar háskóla á æðri menntun, en þá er átt við rétt norrænna ríkisborgara til að fá fyrri æðri menntun þeirra viðurkennda sem hluta af grunnmenntun eða sem grundvöll menntunar eftir háskólapróf við æðri menntastofnun eða rannsóknastofnun í öðru norrænu landi.
3. Aðilarnir gera sér grein fyrir því að Danmörk túlkar skilgreininguna á æðri menntun í 2. mgr. 1. gr. samningsins með tilliti til reglna Evrópubandalagsins á samsvarandi sviði.
4. Aðilarnir eru sammála um að ákvæðið í 1. mgr. 2. gr. gildir einnig um þann sem hjá einum aðilanna hefur fengið löggildingu, leyfi eða aðra jafnsetta viðurkenningu til starfa vegna menntunar utan Norðurlanda.
5. Danmörk ætlar að fara með ákvæðið í 3. gr. af sanngirni, svo að ekki verði hallað á hina aðilana.

6. Samningurinn frá 28. desember 1973 með viðbótarbókun frá 28. júní 1990 milli Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um samræmingu lífeyrisréttinda samkvæmt lífeyrisreglum hjá ríkinu gildir við ákvörðun lífeyrisréttinda samkvæmt 12. gr. um ríkisborgara einhvers þessara fjögurra landa sem ráðinn er í stöðu hjá ríkinu í einu hinna landanna.
7. Aðilarnir eru sammála um að leggja fyrir ráðgjafarnefndina sem getið er í 15. gr. að fylgjast með því hvernig samningurinn er hagnýttur og túlkaður í ríkjunum og gæta þess þá jafnframt hvort hver aðili ætti að ætla sérstöku miðstjórnarvaldi að fylgjast með þessari þróun.

- o -

Frumrit bókunarinnar skal varðveita í danska utanríkisráðuneytinu sem latur hinum aðilunum í té staðfest afrit þess.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir fulltrúar, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað bókun þessa.

Gjört í Kaupmannahöfn 24. október 1990 í einu eintaki á dönsku, finnsku, íslensku, norsku og sænsku og eru allir textarnir jafngildir.

[NORWEGIAN TEXT — TEXTE NORVÉGIEN]

OVERENSKOMST MELLOM DANMARK, FINLAND, ISLAND, NORGE OG SVERIGE
OM NORDISK ARBEIDSMARKED FOR PERSONER MED YRKESKOMPETANSE-
GIVENDE, HØYERE UTDANNELSE AV MINST 3 ÅRS VARIGHET

Regjeringene i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige,

som har inngått overenskomst om et felles nordisk arbeids-
marked (6. mars 1982)

som i henhold til artikkel 14 i samarbeidsavtalen mellom
Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige (23. mars 1962)
skal bestrebe seg på å bevare og videreutvikle det felles
nordiske arbeidsmarked

som anser at muligheten for fri bevegelse mellom de nordiske
land for personer med yrkeskompetanssegivende, høyere heltids-
utdanning av minst 3 års varighet vil være til nytte for den
økonomiske og samfunnsmessige utvikling i disse land

som anser at partenes offentlig regulerte utdanning av disse
personer stort sett er likeverdig, og

som vil tilstrebe en tilstrekkelig utdannelseskapasitet for
disse personer hos hver av partene, samt en så ensartet
utdanning og lovgivning som mulig for disse personer

som anser at realisering av fri bevegelse mellom de nordiske
land forutsetter gjensidig godkjennelse av all yrkes-
kompetanssegivende utdanning

er blitt enige om følgende:

Anvendelsesområde

Artikkel 1

Denne overenskomst kommer til anvendelse overfor personer som
er statsborger hos en av partene, og som har gjennomgått en

høyere heltidsutdanning som er kompetansegivende for deres yrkesutøvelse eller ansettelse, og som er av minst 3 års varighet. Overenskomsten omfatter også personer som har gjennomgått en utdanning som er omfattet av overenskomsten, og som er av tilsvarende varighet, på deltid.

Med høyere utdanning forstås i denne overenskomst utdanning som har som normal adgangsbetingelse en 3-årig almen eller yrkeskompetansegivende videregående utdanning.

Med utdannelsens varighet forstås i denne overenskomst varigheten slik den er fastsatt i reglement for angjeldende utdanning.

Overenskomsten omfatter ikke personer som allerede er omfattet av

- overenskomst av 25. august 1981 mellom Norge, Danmark, Finland og Sverige om godkjenning av visse yrkesgrupper innen helse- og veterinærvesenet
- overenskomst av 3. mars 1982 om felles nordisk arbeidsmarked for almenlærere i grunnskolen
- avtale av 29. september 1986 om felles nordisk arbeidsmarked for faglærere i teoretiske fag, lærere i praktisk-estetiske fag og spesiallærere i grunnskolen, eller
- avtale av 29. september 1986 om felles nordisk arbeidsmarked for faglærere i teoretiske fag og lærere i praktisk-estetiske fag i videregående skole (almenfaglig studieretning og yrkesskolene)

Artikkel 2

Den som av en av partene har fått bevilling, autorisasjon eller annen likestilt form for godkjenning som

yrkesutøver på grunnlag av en av de typer av utdanning som omfattes av overenskomsten, skal ha rett til å få godkjenning fra hver av de øvrige parter som har vedtekter om slik godkjenning, på de betingelser som er fastsatt i denne overenskomst.

Med godkjenning følger retten til å bruke den tittel som er forbundet med yrkesutøvelsen.

Med godkjennende myndighet forstås i denne overenskomst også yrkessammenslutninger som i henhold til nasjonal lovgivning har rett til å oppta medlemmer med den virkning at medlemmet dels får rett til å utøve de yrkesmessige funksjoner og bruke den tittel som er forbeholdt sammenslutningens medlemmer, dels er underkastet sammenslutningens disiplinærmyndighet.

Yrkesutøvere som har fått sin utdanning hos en part som ikke har regler om godkjenning av utøvere av angjeldende yrke, skal ha rett til godkjenning fra de parter hvor slik godkjenning kreves, på de vilkår som omhandles i artikkel 5.

Har en part ved lovgivning eller andre regler vedtatt at ansettelse i visse stillinger er betinget av nasjonal utdanning som er omfattet av denne overenskomst, kan disse stillinger også søkes av den som har en utdanning som stort sett svarer til den utdanning som kreves, og som i overveiende grad har funnet sted hos en annen part. Slike søkere har krav på å bli bedømt på lik linje med søkere som har den utdanning angjeldende part har anordnet, såfremt de oppfyller de språklige krav som omhandles i artikkel 4.

Alminnelige betingelser

Artikkel 3

En part kan som betingelse for godkjenning kreve at søkeren har tilfredsstillende kjennskap til lovgivning og

administrative forskrifter av særlig betydning for vedkommendes yrkesutøvelse hos parten. Slike krav skal ligge innenfor grensene av det som er nødvendig og tilstrekkelig for en forsvarlig utøvelse av det konkrete yrket.

Artikkel 4

Danmark, Norge og Sverige kan som betingelse for godkjenning kreve at en søker har tilfredsstillende kjennskap til enten det danske, norske eller svenske språk.

Finland og Island kan som betingelse for godkjenning kreve at en søker har tilfredsstillende kjennskap til henholdsvis det finske og det islandske språk.

Finland kan i stedet for kjennskap til det finske språk kreve at en søker har tilfredsstillende kjennskap til det svenske språk, der dette er påkrevet i henhold til finsk lovgivning. Under de samme forutsetninger kan Finland kreve at en søker har tilfredsstillende kjennskap til både det finske og det svenske språk.

Særlige betingelser

Artikkel 5

En part kan, i tilfeller der det ikke stilles spesiell godkjenning som betingelse for yrkesutøvelse av den part søkeren har fått sin utdanning hos, sette som betingelse for godkjenningen at søkeren har praktisert yrket i inntil 3 år i løpet av de siste 10 år hos sistnevnte part.

Har den yrkesutøvelse som omtales i avsnitt 1, ikke funnet sted, kan det kreves at søkeren skal ha praktisert yrket i inntil 3 år, underlagt en yrkesutøver som er godkjent av angjeldende part, før godkjenning kan gis.

Har søkeren fått godkjenning av en tredje part, behandles

søknaden som om søkeren hadde fått godkjenning av den part han har fått utdannelsen hos.

Artikkel 6

En part kan, når godkjenning av yrkesutøvelse er betinget av at den yrkeskompetansegivende utdannelsen er supplert med en periode med praktisk yrkesutøvelse på en godkjent yrkesutøvers ansvar, kreve at en slik praktikantperiode av tilsvarende lengde er gjennomgått hos den annen part.

Har søkeren ikke gjennomgått en praktikantperiode som omtalt i avsnitt 1, eller er den praktikantperiode søkeren har gjennomgått, kortere enn den periode som kreves av den part som det søkes godkjenning hos, kan denne part kreve at den manglende praktikanttid gjennomgås på ansvar av en yrkesutøver som er godkjent av angjeldende part.

En part kan likevel, i alle tilfeller der det søkes om godkjenning til å utøve yrke som advokat eller revisor, kreve at søkeren innen godkjenningen har praktisert yrket i inntil 3 år, underlagt en advokat eller revisor som er godkjent av angjeldende part, eller har avlagt en egnethetsprøve som parten har anordnet. Danmark kan videre stille tilsvarende krav til den som søker om ansettelse som landmåler. Parten treffer valget mellom praktikanttid og egnethetsprøve.

Artikkel 7

En part kan, i tilfeller der søkerens yrkeskompetansegivende utdanning er mer enn ett år kortere enn den som kreves av parten, gjøre godkjenningen betinget av

at søkeren utover en eventuell praktikantperiode, jfr. artikkel 6, enten har utøvet yrket hos en annen part i en periode, som høyst kan være dobbelt så lang som forskjellen mellom utdannelsens varighet hos den part det

søkes om godkjenning hos, og varigheten av den utdannelsen søkeren har, eller utøver yrket underlagt en yrkesutøver som er godkjent av den angjeldende part, i en tilsvarende periode,

eller

at søkeren tar en tilleggsutdanning som parten har anordnet, og som eventuelt kan avsluttes med en kunnskapsprøve.

Søknad om godkjenning
og
beslutningsprosedyrer

Artikkel 8

Den som søker om godkjenning i henhold til denne overenskomst, skal overfor den godkjennende myndighet godtgjøre at han oppfyller vilkårene i overenskomsten.

Godkjenning skal gis søkere som oppfyller de ovennevnte vilkår, medmindre det foreligger omstendigheter som kan medføre tilbakekallelse av godkjenningen, jfr. artikkel 9.

Den godkjennende myndighet skal senest 4 måneder etter at de dokumenter og opplysninger som er nødvendige for at søknaden skal kunne behandles, er fremlagt, treffe en begrunnet avgjørelse. Søkeren kan bringe avslag inn for høyere myndighet, i overensstemmelse med partens alminnelige regler om klageadgang.

Partenes godkjennende myndigheter skal gjensidig gi hverandre de opplysninger som er nødvendige for å godkjenne søknader. De skal videre gjensidig underrette hverandre om avgjørelser som tas i henhold til denne overenskomst.

Tilbakekallelse av godkjenning m.m.

Artikkel 9

Er en godkjenning blitt tilbakekalt av den part som opprinnelig ga den, kan en godkjenning som en annen part har gitt senere, også tilbakekalles. For øvrig kan den senere godkjenning bare tilbakekalles etter gjeldende regler av den part som har meddelt den, men likevel under hensyntagen til om det hos en annen tilsluttet part er begått lovbrudd eller utvist grov udugelighet eller åpenbar uegnethet ved utøvelse av virksomheten.

Blir det overfor yrkesutøvere, som har fått godkjenning av flere av partene, hos en av disse tatt juridiske eller disiplinære foranstaltninger i anledning av yrkesutøvelsen der, eller tilbakekalles en godkjenning som er utferdiget til yrkesutøveren, skal den godkjennende myndighet hos den eller de andre parter underrettes om foranstaltningen eller tilbakekallelse, samt om grunnlaget for denne. Slik underretning skal også gis hvis det er foretatt begrensning i yrkesutøverens rett til å utøve sin virksomhet.

Statsborgerskap og ansettelse som arbeidstaker m.m.

Artikkel 10

Godkjenning som selvstendig yrkesutøver i henhold til denne overenskomst kan ikke gjøres betinget av at søkeren har eller oppnår statsborgerskap i det land hvor godkjenningen søkes.

Ansettelse i en stilling som forutsetter at man har en av de typer av utdanning som omfattes av overenskomsten, kan som hovedregel ikke gjøres betinget av at søkeren har eller oppnår statsborgerskap i det land han søker om ansettelse i.

Overordnede stillinger innen den offentlige forvaltning,

stillinger innen rettsvesenet, påtalemyndigheten, namsmyndighetene, politiet og forsvaret samt andre stillinger som er av betydning for den nasjonale sikkerhet, kan likevel forbeholdes egne statsborgere.

Artikkel 11

Tidligere ansettelse innenfor et område som reguleres av denne overenskomst, bør ved besettelse av en stilling hos en annen part likestilles med tilsvarende tjeneste utført hos denne part.

Artikkel 12

Den som har fått ansettelse hos en annen part enn den vedkommende har tatt sin utdanning hos, bør være likestilt med partens egne borgere for så vidt angår rett til lønn og pensjon samt øvrige rettigheter som er forbundet med stillingen.

Artikkel 13

Hver av partene skal, i videst mulig omfang, gjennomføre endringer i sin lovgivning i overensstemmelse med de prinsipper som er angitt i artikkel 2, avsnitt 5, og i artiklene 10 til 12, for så vidt angår statlige stillinger, og medvirke til at disse prinsippene på tilsvarende måte kommer til anvendelse også i ikke-statlige stillinger.

En part kan likevel vedta eller opprettholde lovbestemmelser og andre rettsregler etter hvilke ansettelse som dommer og aktor samt ansettelse i lignende stillinger innen rettsvesenet, påtalemyndigheten og namsmyndighetene er betinget av en tilfredsstillende prøvetid, som likevel ikke må overstige 3 år, eller at en egnethetsprøve består. Finland kan stille tilsvarende krav til ansettelse som "allmänt rättsbiträde". Parten treffer valget mellom prøvetid og egnethetsprøve.

Andre bestemmelser

Artikkel 14

Når det gjelder ansettelse av personer som omfattes av denne overenskomst, skal man følge bestemmelsene i overenskomst og protokoll av 6. mars 1982 om felles nordisk arbeidsmarked, samt de retningslinjer for nordisk arbeidsformidling som ble fastlagt i forbindelse med gjennomføringen.

De godkjennende myndigheter bør regelmessig gi hverandre og Nordisk Arbeidsmarkedsutvalg meddelelser og opplysninger som er av betydning for å kunne bedømme utviklingen på partenes arbeidsmarked.

Artikkel 15

Partene skal i fellesskap følge gjennomføringen av overenskomsten og vedta de endringer og gjøre de tilføyelser som utviklingen kan gi grunnlag for. Med henblikk på dette nedsetter Nordisk Ministerråd et rådgivende utvalg som kan fremsette forslag til endringer i og tilføyelser til overenskomsten. Partenes godkjennende myndigheter kan videre rådføre seg med utvalget om fortolkning av overenskomsten.

Overenskomsten tas opp til revisjon senest 5 år etter at den er trådt i kraft.

Ikrafttreden

Artikkel 16

Overenskomsten trer i kraft 30 dager etter den dag samtlige parter har gitt det danske utenriksdepartement meddelelse om sin godkjennelse av overenskomsten.

For Færøyenes, Grønlands og Ålands vedkommende trer overens-

komsten likevel i kraft først 30 dager etter at Danmarks, henholdsvis Finlands, regjering har underrettet det danske utenriksdepartement om at henholdsvis Færøyenes Landsstyre og Grønlands Hjemmestyre, respektive Ålands Landskapsstyrelse, har meddelt at overenskomsten skal ha gyldighet for henholdsvis Færøyene og Grønland, respektive Åland.

Færøyene og Grønland kan som betingelse for godkjennelse kreve at en søker har tilfredsstillende kjennskap til henholdsvis det færøyske og det grønlandske språk.

Det danske utenriksdepartement underretter de øvrige parter om mottagelsen av disse meddelelser og om tidspunktet for overenskomstens ikrafttreden.

Artikkel 17

En part kan si opp overenskomsten ved skriftlig meddelelse om dette til det danske utenriksdepartement, som underretter de øvrige parter om mottagelsen av meddelelsen og om innholdet av den.

En oppsigelse gjelder utelukkende den part som har avgitt den, og den får virkning seks måneder etter den dag det danske utenriksdepartement mottok meddelelsen om oppsigelsen.

Artikkel 18

Originalteksten til denne overenskomst deponeres i det danske utenriksdepartement, som tilstiller de øvrige parter bekreftede kopier av den.

Til bekreftelse herav har undertegnede, behørig bemyndigede representanter, undertegnet denne overenskomst.

Utferdiget i København, den 24. okt., 1990.. i ett eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, som alle har samme gyldighet..

PROTOKOLL

Samtidig med undertegningen av overenskomst om nordisk arbeidsmarked for personer med yrkeskompetansegivende, høyere utdanning av minst 3 års varighet er vi undertegnede, behørig bemyndigede representanter, blitt enige om følgende protokoll, som skal anses som en del av overenskomsten:

1. Partene legger vekt på den fortsatte utbygging av det felles nordiske arbeidsmarked slik at man kan nå frem til en situasjon der ingen nordisk statsborger er avskåret fra å få sysselsetting i et annet nordisk land på områder han eller hun er utdannet for.

Partene vil derfor tilstrebe at overenskomsten er godkjent, og at de endringer i deres nasjonale lovgivning som overenskomsten forutsetter, er gjennomført senest 1. juli 1991.

2. Det er med overenskomsten ikke tatt stilling til spørsmålet om gjensidig akademisk anerkjennelse av høyere utdanning, hvorved forstås nordiske statsborgeres rett til å få sin hittidige høyere utdanning godkjent som en del av grunnutdannelsen eller som grunnlag for postgraduat utdanning ved et høyere lærested eller en forskningsinstitusjon i et annet nordisk land.
3. Partene tar til etterretning at definisjonen av høyere utdanning i overenskomstens artikkel 1, avsnitt 2, av Danmark fortolkes under hensyn til EF-regler på det tilsvarende område.
4. Partene er enige om at bestemmelsen i artikkel 2, avsnitt 1, også omfatter den som hos en av partene har fått bevilning, autorisasjon eller annen likestillet form for godkjenning som yrkesutøver på grunnlag av en ikke-nordisk utdanning.
5. Danmark akter på basis av gjensidighet å administrere

bestemmelsen i artikkel 3 liberalt.

6. Overenskomsten av 28. desember 1973 med tilleggsprotokoll av 28. juni 1990 mellom Danmark, Finland, Norge og Sverige om samordning av pensjonsrettigheter ifølge statlige pensjonsordninger finner anvendelse ved fastsettelse av pensjonsrettigheter i henhold til artikkel 12 for statsborgere fra et av de fire nevnte land, som får statlig ansettelse i et av de andre land.
7. Partene er enige om å pålegge det rådgivende utvalg som er omtalt i artikkel 15, å følge utviklingen i den nasjonale anvendelse og fortolkning av overenskomsten og herunder være oppmerksom på hvorvidt hver part bør utpeke en sentral myndighet til å følge denne utviklingen.

- - -

Originalteksten til protokollen skal deponeres hos det danske utenriksdepartement, som tilstiller de øvrige parter bekreftede kopier av den.

Til bekreftelse av foranstående har undertegnede, behørig bemyndigede representanter, undertegnet denne protokoll.

Utferdiget i København....., den 24..oktober... 1990.. i ett eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, som alle har samme gyldighet.

[SWEDISH TEXT — TEXTE SUÉDOIS]

ÖVERENSKOMMELSE

mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om nordisk arbetsmarknad för personer som genomgått en behörighetsgivande högre utbildning omfattande minst tre års studier.

Danmarks, Finlands, Islands, Norges och Sveriges regeringar,

som den 6 mars 1982 har slutit avtal om en samnordisk arbetsmarknad

som enligt artikel 14 i samarbetsavtalet den 23 mars 1962 mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige skall eftersträva att bevara och vidareutveckla den gemensamma nordiska arbetsmarknaden

som anser att möjligheten till rörelsefrihet mellan de nordiska länderna för personer som har genomgått en för ett visst yrke kompetensgivande högre utbildning omfattande minst tre års studier på heltid skulle gagna den ekonomiska och samhällsliga utvecklingen i dessa länder

som anser att parternas offentligt reglerade utbildningar för dessa personer är i stort sett likvärdig, och

som vill eftersträva en tillräcklig utbildningskapacitet för dessa personer hos varje part samt en så likartad utbildning och lagstiftning som möjligt för dessa personer

som anser att införandet av fri rörlighet mellan de nordiska länderna förutsätter ömsesidigt godkännande av all för ett visst yrke kompetensgivande utbildning

har enats om följande:

Tillämpningsområde

Artikel 1

Denna överenskommelse skall tillämpas för personer som är medborgare i ett av de avtalsslutande länderna och som har genomgått en för deras yrkesutövning eller anställning kompetensgivande högre utbildning omfattande minst tre års heltidsstudier. Överenskommelsen omfattar även personer som har genomgått en av överenskommelsen omfattande utbildning på motsvarande tid på deltid.

Med högre utbildning avses i denna överenskommelse utbildningar till vilka de normala antagningsvillkoren utgörs av en allmän eller yrkesinriktad gymnasial utbildning.

Med utbildningens längd avses i överenskommelsen den omfattning som är fastställd i bestämmelser för respektive utbildning.

Överenskommelsen gäller inte personer som redan omfattas av

- avtalet av den 25 augusti 1981 om godkännande av vissa yrkesgrupper för verksamhet inom hälso- och sjukvården och veterinärväsendet
- avtalet av den 3 mars 1982 om gemensam nordisk arbetsmarknad för klasslärare i grundskolan
- avtalet av den 29 september 1986 om gemensam arbetsmarknad för ämneslärare, lärare i praktisk-estetiska ämnen och speciallärare i grundskolan eller
- avtalet av den 29 september 1986 om gemensam arbetsmarknad för ämneslärare och lärare i praktisk-estetiska ämnen i gymnasieskolan (gymnasiet och yrkesläroanstalterna).

Artikel 2

Den som från en av parterna har erhållit legitimation, auktorisation eller annan form av rättsligt godkännande som yrkesutövare på grund av en utbildning som omfattas av överenskommelsen skall ha rätt att, på i denna överenskommelse fastställda villkor, få sin legitimation eller annan form av godkännande godkänd av de andra parter som har bestämmelser om sådant godkännande.

Med godkännandet följer rätten att använda den med yrkesutövningen förenade titeln.

Med godkännande myndighet avses i överenskommelsen också yrkesförbund som enligt nationell lagstiftning har rätt att uppta medlemmar som därigenom dels får rätt att utöva yrkesmässig verksamhet och använda den titel som är förbehållen förbundets medlemmar, dels underställs förbundets disciplinnämnd.

Yrkesutövare, som har utbildats hos en part som inte har särskilda bestämmelser om godkännande för det aktuella yrket, skall ha rätt att få sin utbildning godkänd av de parter som kräver sådant godkännande på de villkor som framgår av artikel 5.

Om en part genom lagstiftning eller andra regler har bestämt att anställning på vissa tjänster kräver en inhemsk utbildning som omfattas av denna överenskommelse kan tjänsterna också sökas av den som har genomgått en utbildning som i stort sett motsvarar den föreskrivna och som till övervägande del har ägt rum hos en annan part. Sådan sökande skall bedömas som jämbördig med sökande som har genomgått den utbildning som den aktuella parten har anordnat under förutsättning att de i artikel 4 angivna villkoren på språkkunskaper är uppfyllda.

Allmänna villkor

Artikel 3

En part kan som villkor för godkännande kräva att den sökande har tillfredsställande kunskap om lagstiftning och administrativa föreskrifter av särskild betydelse för vederbörandes yrkesutövning hos parten. Sådana krav skall ligga inom gränserna för vad som är nödvändigt och tillräckligt för att på ett försvarligt sätt kunna utföra det konkreta yrkesarbetet.

Artikel 4

Danmark, Norge och Sverige kan som villkor för godkännande kräva att den sökande har tillfredsställande kunskaper i danska, norska eller svenska.

Finland och Island kan som villkor för godkännande kräva att den sökande har tillfredsställande kunskaper i finska respektive isländska.

Finland kan i stället för kunskaper i finska kräva att den sökande har tillfredsställande kunskaper i svenska när detta krävs i enlighet med finsk lagstiftning. Under samma förutsättningar kan Finland kräva att en sökande har tillfredsställande kunskaper i både finska och svenska.

Särskilda villkor

Artikel 5

En part kan, när särskilt godkännande för yrkesutövning inte krävs av den part där den sökande genomgått sin utbildning, ställa som villkor för erkännande att den sökande har utövat yrket i upp till tre år inom loppet av de senaste tio åren hos den sistnämnda parten.

Har den i första stycket nämnda yrkesutövningen inte ägt rum kan det krävas att den sökande skall ha utövat yrket i upp till tre år på en av den aktuella parten godkänd yrkesutövares ansvar innan godkännande kan meddelas.

Har den sökande blivit godkänd av en tredje part behandlas ansökningsen som om den sökande fått godkännande av den part där utbildningen genomgicks.

Artikel 6

En part kan, när godkännande av yrkesutövning förutsätter att den kompetensgivande utbildningen kompletteras med en period av praktiskt yrkesarbete på en godkänd yrkesutövares ansvar, kräva en praktikperiod av motsvarande längd hos den andra parten.

Har den sökande inte genomgått en praktikperiod i enlighet med föreskriften i första stycket eller är praktikperioden kortare än den som krävs av den part där godkännande söks, kan denna part kräva att den bristande praktikperioden fullgörs på en av den aktuella parten godkänd yrkesutövares ansvar.

En part kan dock alltid, när ansökan gäller godkännande för utövande av yrke som advokat eller revisor, kräva att den sökande tidigare har utövat yrket i upp till tre år på en av den aktuella parten godkänd advokats eller revisors ansvar eller har genomgått ett av parten anordnat lämplighetsprov. Vidare kan Danmark ställa motsvarande krav på den som söker tjänst som "landinspektor". Parten avgör själv om praktikperiod eller lämplighetsprov skall tillämpas.

Artikel 7

En part kan, för den händelse den sökandes behörighetsgivande utbildning är mer än ett år kortare än den som krävs av denna part, som villkor för godkännande kräva

att den sökande utöver en eventuell praktikperiod, jfr artikel 6, antingen har utövat yrket hos en annan part under en period som kan vara högst dubbelt så lång som skillnaden i utbildningstidens längd hos den part där godkännande sökes och längden på den utbildning sökande har genomgått eller utövar yrket på en av parten godkänd yrkesutövares ansvar under motsvarande period

eller

att den sökande genomgår en av parten anordnad kompletteringsutbildning, som eventuellt kan avslutas med kunskapsprov.

Ansökning om godkännande och beslutsprocedur

Artikel 8

Den som söker godkännande under åberopande av denna överenskommelse skall inför den godkännande myndigheten styrka att han uppfyller villkoren i överenskommelsen.

Godkännande skall meddelas sökande som uppfyller ovan nämnda villkor, om det inte föreligger omständigheter som kan medföra återkallande av godkännandet, jämför artikel 9.

Den godkännande myndigheten skall senast 4 månader efter att de för ansökans behandling nödvändiga dokumenten och upplysningarna inlämnats fatta ett motiverat beslut. Avslag kan av den sökande överklagas hos högre myndighet i enlighet med partens allmänna regler om överklagande.

Parternas godkännande myndigheter skall lämna varandra alla de upplysningar som behövs i anledning av gjorda ansökningar om godkännande. De skall även underrätta varandra om godkännande som meddelas med stöd av denna överenskommelse.

Återkallande av godkännande m. m.

Artikel 9

Har godkännande återkallats av den part, som ursprungligen meddelade detsamma, kan godkännande som senare meddelats av en annan part också återkallas. I övrigt får ett senare meddelat godkännande endast återkallas i enlighet med bestämmelserna hos den part som meddelat densamma, dock att hänsyn därvid får tas till hos annan part begånget brott eller ådagalagd oskicklighet eller uppenbar olämplighet vid utövandet av verksamheten.

Blir yrkesutövare, som vunnit godkännande hos flera av parterna, hos någon av dessa föremål för judiciell eller disciplinär åtgärd i anledning av sin yrkesverksamhet därstädes eller återkallas för yrkesutövaren utfärdat godkännande, skall den godkännande myndigheten hos den eller de andra parterna underrättas om åtgärden eller återkallelsen samt om skälen därför. Sådan underrättelse skall också ske om yrkesutövaren fått vidkännas inskränkning i rätten att utöva sin verksamhet.

Medborgarskap och anställning som arbetstagare m. m.

Artikel 10

Godkännande som självständig yrkesutövare under åberopande av denna överenskommelse kan inte göras avhängigt av att den sökande har eller erhåller medborgarskap i det land, i vilket godkännelse sökes.

Anställning på en tjänst, som förutsätter att en av de utbildningar som överenskommelsen omfattar har genomgåts, kan som regel inte göras avhängigt av att den sökande har eller erhåller medborgarskap i det land, i vilken tjänsten sökes.

Överordnade tjänster inom den offentliga förvaltningen och tjänster inom rättsväsendet, åklagarväsendet, exekutionsväsendet, polisen och försvaret samt tjänster i övrigt, som är av betydelse för den nationella säkerheten, kan dock förbehållas egna medborgare,

Artikel 11

Tidigare anställning inom ett område som regleras av denna överenskommelse, bör vid tillsättning av tjänst hos en annan part likställas med motsvarande tjänstgöring utförd hos denna part.

Artikel 12

Den, som har fått anställning hos en annan part än den, hos vilken vederbörande har genomgått sin utbildning, bör vara likställd med partens egna medborgare vad angår rätten till lön och pension samt övriga med tjänsten förbundna rättigheter.

Artikel 13

Var och en av parterna skall, i största möjliga utsträckning, genomföra ändringar i sin lagstiftning i överensstämmelse med de i artiklarna 2, femte stycket, och 10-12 angivna principerna så vitt

angår de statliga tjänsterna, och medverka till att dessa principer tillämpas också för icke-statliga tjänster.

En part kan dock införa eller upprätthålla lagar och andra rättsliga regler enligt vilka anställning som domare och åklagare samt anställning på liknande tjänster inom rättsväsendet, åklagarväsendet och exekutionsväsendet är avhängigt av en tillfredsställande provotid, som dock inte må överstiga tre år, eller ett godkänt lämplighetsprov. Finland kan ställa motsvarande krav för tjänster som "allmänt rättsbiträde". Parten bestämmer om provotid eller lämplighetsprov skall tillämpas.

Övriga bestämmelser

Artikel 14

När det gäller anställning av personer, som omfattas av denna överenskommelse, skall man följa bestämmelserna i överenskommelsen och protokollet den 6 mars 1982 om gemensam nordisk arbetsmarknad samt de riktlinjer för nordisk arbetsförmedling som fastställts för dess tillämpning.

De godkännande myndigheterna bör fortlöpande lämna varandra och Nordiska arbetsmarknadsutskottet uppgifter och upplysningar, som är av betydelse för bedömningen av utvecklingen på arbetsmarknaden för berörda yrkesgrupper.

Artikel 15

Parterna skall i samverkan följa tillämpningen av överenskommelsen och vidta de ändringar och göra de tillägg i denna vartill utvecklingen kan ge anledning. Med hänsyn härtill tillsätter Nordiska Ministerrådet ett rådgivande utskott som kan ge förslag till ändringar i och tillägg till överenskommelsen. Parternas godkännande myndigheter kan vidare rådgöra med utskottet om tolkningen av överenskommelsen.

Överenskommelsen skall utvärderas senast 5 år efter dess ikraftträdande.

Ikraftträdande

Artikel 16

Överenskommelsen träder i kraft 30 dagar efter den dag, då samtliga parter har meddelat det danska utrikesministeriet att avtalet har godkänts.

För Färöarnas, Grönlands och Ålands vidkommande träder överenskommelsen i kraft först 30 dagar efter det att Danmarks respektive Finlands regeringar har meddelat det danska utrikesministeriet om, att Färöarnas Landsstyre och Grönlands Hjemmestyre respektive Ålands Landskapsstyrelse har meddelat, att överenskommelsen skall träda i kraft för Färöarna och Grönland respektive Åland.

Färöarna och Grönland kan som villkor för godkännande kräva, att en sökande har tillfredsställande kunskap i de färöiska och grönländska språken.

Det danska utrikesministeriet meddelar de övriga parterna om mottagandet av dessa meddelanden och om tidpunkten för överenskommelsens ikraftträdande.

Artikel 17

En part kan säga upp denna överenskommelse genom skriftligt meddelande till det danska utrikesministeriet, som underrättar de övriga parterna om mottagandet av meddelandet och om dess innehåll.

En uppsägning gäller endast den part, som har verkställt den, och den får verkan sex månader efter den dag, då det danska utrikesministeriet mottagit meddelandet om uppsägningen.

Artikel 18

Originaltexten till denna överenskommelse deponeras hos det danska utrikesministeriet, som tillställer de övriga parterna bestyrkta kopior.

Till bekräftelse härav har befullmäktigade ombuden undertecknat denna överenskommelse.

Som skedde i Köpenhamn . . . den 24. okt. 1990 i ett exemplar på danska, finska, isländska, norska och svenska språken, vilka samtliga texter har samma giltighet.

PROTOKOLL

Samtidigt med undertecknandet av överenskommelsen om nordisk arbetsmarknad för personer, som har genomgått en behörighetsgivande högre utbildning om minst tre år, har vi undertecknande befullmäktigade ombud enats om följande protokoll, som skall anses vara en del av överenskommelsen:

1. Parterna anser att det är viktigt att fortsätta utbyggnaden av den gemensamma nordiska arbetsmarknaden så att man kan uppnå att ingen nordisk medborgare hindras från att få anställning i ett annat nordiskt land på det område som han är utbildad för.

Parterna vill därför sträva efter att överenskommelsen blir godkänd, och att de ändringar i den nationella lagstiftningen, som överenskommelsen förutsätter, blir genomförd senast den 1 juli 1991.

2. Med överenskommelsen har ställning inte tagits till frågan om ömsesidigt akademiskt erkännande av högre utbildning, varmed menas nordiska medborgares rätt att få sin hittillsvarande högre utbildning godkänd som en del av en grundutbildning eller som behörighet för forskarutbildning vid en högskoleenhet eller forskningsinstitution i ett annat nordiskt land.
3. Parterna noterar, att definitionen av högre utbildning i överenskommelsen artikel 1, andra stycket, får av Danmark tolkas med hänsyn till EG-reglerna på motsvarande område.
4. Parterna är eniga om att bestämmelsen i artikel 2, första stycket, också omfattar den, som hos en av parterna har uppnått legitimation, auktorisation eller någon annan liknande form av godkännande för yrkesverksamhet på grundval av en icke-nordisk utbildning.
5. Danmark avser på grund av ömsesidighet att administrera bestämmelserna i artikel 3 liberalt.

6. Överenskommelsen av den 28 december 1973 med tilläggsprotokoll av den 28 juni 1990 mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige om samordning av pensionsrättigheterna till följd av statliga pensionsregler tillämpas vid fastställande av pensionsrättigheterna i förhållande till artikel 12 för medborgare från de fyra nämnda länderna, som erhåller statlig tjänst i de andra länderna.
7. Parterna är eniga om att ålägga det i artikel 15 omtalade rådgivande utskottet uppgiften att följa utvecklingen av den nationella tillämpningen och tolkningen av överenskommelsen och att uppmärksamma om varje part bör utpeka en central myndighet, som skall följa denna utveckling.

- - - - -

Originaltexten till detta protokoll skall deponeras hos det danska utrikesministeriet, som tillställer de övriga parterna bestyrkta kopior härav.

Till bekräftelse härav har befullmäktigade ombuden undertecknat detta protokoll.

Som skedde i Köpenhamn den 24.10 1990 i ett exemplar på danska, finska, isländska, norska och svenska språken, vilka samtliga texter har samma giltighet.

[TRANSLATION — TRADUCTION]

AGREEMENT BETWEEN DENMARK, FINLAND, ICELAND, NORWAY
AND SWEDEN ON A NORDIC LABOUR MARKET FOR PERSONS WHO
HAVE RECEIVED HIGHER EDUCATION FOR AT LEAST THREE
YEARS, QUALIFYING THEM TO EXERCISE A PROFESSION

The Governments of Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden,

Having concluded an Agreement concerning a common Nordic labour market (6 March 1982),

Striving, pursuant to article 14 of the Agreement of 23 March 1962 between Finland, Denmark, Iceland, Norway and Sweden concerning cooperation, to maintain and further develop the common Nordic labour market,

Considering that the possibility of free movement between the Nordic countries for persons who have received full-time higher education for at least three years, qualifying them to exercise a profession, will promote the economic and social development of those countries,

Considering that the officially regulated training of such persons in the different Parties is in general the same,

Endeavouring to achieve an adequate training capacity for such persons in each of the Parties and maximum uniformity in training and legislation for them,

Aware that free movement between the Nordic countries implies reciprocal recognition of all education qualifying persons to exercise a profession,

Have agreed on the following provisions:

Article 1

This Agreement shall apply to persons who are nationals of one of the Parties and who have received full-time higher education for at least three years, qualifying them to exercise a profession or obtain employment. The Agreement shall also cover persons who have pursued part-time studies of equivalent duration covered by the Agreement.

For the purpose of this Agreement, "higher education" means education for which the normal entry requirement is general secondary school qualifications.

For the purpose of this Agreement, "duration" of training means the duration specified in the provisions governing the studies in question.

The Agreement shall not apply to persons who are already covered by:

The Nordic labour market agreement of 25 August 1981 concerning health and veterinary personnel;

The Agreement of 3 March 1982 concerning a common Nordic labour market for class teachers in elementary schools;

The Agreement of 29 September 1986 on a common Nordic labour market for specialist teachers, teachers of practical subjects and the arts, and specialist teachers in elementary schools; or

The Agreement of 29 September 1986 on a common Nordic labour market for specialist teachers, class teachers in upper secondary school and vocational schools.

Article 2

A person who has obtained and still has a licence, permit or other equivalent form of legal recognition as a professional on the basis of one of the professional courses covered by this Agreement shall be entitled, in accordance with the conditions laid down in this Agreement, also to obtain such recognition in the other Parties in which regulations concerning recognition are in effect.

Recognition shall confer the right to exercise a profession and to use the title designated for that profession.

For the purpose of this Agreement, "approving authority" means a professional association which, in accordance with national legislation, has the right to accept members. Members therefore enjoy the right to carry out the occupational functions and use the title reserved for the association's members and are subject to the association's disciplinary authority.

Professionals trained in a Party in which no regulations concerning the recognition of such professionals are in effect shall be entitled to obtain recognition in the Parties which have regulations concerning such recognition, in accordance with the conditions laid down in article 5.

In the event that one Party, through legislation or other rules, determines that employment in certain positions shall be conditional on national training covered by this Agreement, persons who have received training that corresponds to the one prescribed and that has taken place mainly in the territory of another Party may also apply for such positions. They shall be placed on the same footing as applicants who have pursued studies prescribed by the corresponding Party, provided that they fulfil the language requirement laid down in article 4.

GENERAL REQUIREMENTS

Article 3

A Party may require that a person seeking recognition under this Agreement have a satisfactory knowledge of laws and administrative rules relevant to the practice of his profession in that country. This requirement shall be limited to what is necessary and appropriate for the reasonable exercise of the profession in question.

Article 4

For the purpose of granting recognition, Denmark, Norway and Sweden may require that the applicant have a satisfactory command of the Danish, Norwegian or Swedish language, respectively.

For the purpose of granting recognition, Finland and Iceland may require that the applicant have a satisfactory command of the Finnish or Icelandic language, respectively.

Finland may require, in lieu of a command of the Finnish language, that the applicant have a satisfactory command of the Swedish language, where this is required under Finnish legislation. Likewise, Finland may require that the applicant have a satisfactory command of both Finnish and Swedish.

SPECIAL REQUIREMENTS

Article 5

In the event that special recognition is not required as a condition for exercising a profession by the Party in which the applicant has been trained, a Party may grant recognition on condition that the applicant has exercised his profession during at least three of the past ten years in the territory of the latter Party.

If the condition laid down in the first paragraph of this article has not been met, the applicant may be required to have exercised his profession during at least three years under the responsibility of a recognized professional in one of the Parties in question before recognition is granted.

If the applicant has obtained recognition for his studies from a third Party, the application shall be treated as if the applicant had received recognition from the Party in which he was educated.

Article 6

When recognition of exercise is based on the condition that studies qualifying a candidate to exercise a profession should be supplemented by a period of practical work under the responsibility of a recognized professional, a Party may require that a probation period of corresponding duration be completed in the other Party. If the applicant has not completed the probation period mentioned in the first paragraph of this article, or if the probation period that the applicant has completed is shorter than the period required by the Party in which recognition is sought, that Party may require that the remainder of the probation period be completed under the responsibility of a recognized professional in one of the Parties in question.

However, if recognition to practise as a lawyer or auditor is sought, a Party may require that the applicant first exercise his profession for at least three years under the responsibility of an approved auditor or lawyer in one of the Parties or pass a test of competence set by one of the Parties. Denmark may also impose this requirement for applicants seeking ap-

pointment as a chartered land surveyor. The Party may impose either a probation period or a test of competence as a requirement.

Article 7

In the event that an applicant's training to qualify him to exercise a profession is more than a year shorter than that required by one of the Parties, that Party may grant recognition, provided that: The applicant serves a probation period (see article 6), has either practised his profession in another Party for a period which may be at most twice as long as the difference between the duration of the studies in the Party where recognition is sought and the duration of the studies completed by the applicant, or practises the profession under the responsibility of a recognized professional for the corresponding period, or The applicant undergoes additional training, prescribed by the Party, concluding with a proficiency test.

APPLICATION FOR RECOGNITION AND DECISION-MAKING PROCEDURES

Article 8

A person seeking recognition under the terms of this Agreement shall demonstrate to the approving authority that he has fulfilled the requirements established by this Agreement. Recognition shall be granted to applicants who fulfil the above-mentioned requirements, in the absence of circumstances which could lead to the withdrawal of such recognition (see article 9). The approving authority shall, at the latest four months after the necessary documentation and information for processing the application have been submitted, make a reasoned decision. A rejection may be appealed to a higher authority by the applicant, in conformity with the Party's general rules on the right of appeal.

The approving authorities of the Parties shall provide each other all information that may be useful in relation to applications seeking recognition. They shall also inform each other on recognition that is being notified on the basis of this Agreement. .

WITHDRAWAL OF RECOGNITION, ETC

Article 9

Where recognition is withdrawn by the Party which originally granted it, recognition granted subsequently in another Party shall be withdrawn. Otherwise recognition granted subsequently may be withdrawn only in accordance with the regulations of the Party which granted it, but account may also be taken of any criminal offence committed, or incompetence or obvious unsuitability demonstrated in another Party.

Where a professional who has obtained recognition in more than one Party is subjected to judicial or disciplinary measures in one of those Parties in connection with his professional activities there or where recognition which has been granted to him is withdrawn, the approving authority in the other Party or Parties shall be notified of such measures or withdrawal and of the reasons therefor. Notification shall also take place if restrictions are imposed on the professional's right to practise in his field.

CITIZENSHIP AND EMPLOYMENT, ETC.

Article 10

The granting of recognition as a self-employed professional under the terms of this Agreement may not be made conditional on the applicant possessing or seeking citizenship in the country for which recognition is sought.

Employment to fill a position which presupposes that training covered by this Agreement has been pursued may not as a rule be made conditional on the applicant possessing or seeking citizenship in the country in which employment is sought. However, positions of responsibility in the civil service, positions in the judiciary, public prosecution, enforcement of claims, police and defence, and in general positions with implications for national security may be reserved for nationals.

Article 11

Previous employment of a professional in an area which is regulated by this Agreement shall, when he seeks a position in another Party, be considered equivalent to similar occupation in that Party.

Article 12

A person who has been employed in a different Party from the one in which he pursued his studies must be placed on the same footing as a Party's own nationals as regards the right to salary, pension and other rights pertaining to the position.

Article 13

Each of the Parties shall, as far as possible, bring its legislation into line with the principles embodied in the provisions of article 2, paragraph 5, and articles 10 to 12 with respect to official positions and ensure that these principles are also observed in positions outside the public service.

A Party may, however, adopt or follow legal provisions and other rules of law according to which employment as a judge or prosecutor and employment in a similar position within the judiciary, public prosecution and enforcement of claims are conditional on a satisfactory trial period, which should not exceed three years, or passing of an aptitude test. Finland may impose a corresponding requirement for employment as "allmant rattsbitrade". The Party may impose either a trial period or aptitude test as a requirement.

OTHER PROVISIONS

Article 14

The provisions of the Agreement and Protocol of 6 March 1982 concerning a common Nordic labour market and guidelines for Nordic placement services established for its im-

plementation shall apply to cases of employment of persons covered by this Agreement. The approving authorities shall provide each other and the Nordic Labour Market Committee on a continuing basis with such reports and information as may be useful for the purpose of evaluating labour market trends in the Parties.

Article 15

The Parties shall jointly oversee the implementation of the Agreement and shall amend and supplement it as required by subsequent developments. To that end, the Nordic Council of Ministers shall establish an advisory committee with the capacity to submit recommendations on amendments or additions to the Agreement. The approving authorities in the Parties may further consult with the committee on the interpretation of the Agreement. The Agreement may be revised, at the latest, five years after it enters into force.

ENTRY INTO FORCE

Article 16

The Agreement shall enter into force 30 days after the date on which all the Parties have notified the Danish Ministry of Foreign Affairs of their approval of the Agreement. In the case of the Faroe Islands, Greenland and Åland, the Agreement shall enter into force 30 days after the Danish and Finnish Governments respectively have notified the Danish Ministry of Foreign Affairs that the home rule Governments of the Faroe Islands and Greenland and the home rule Government of Åland, respectively, have announced that the Agreement shall apply to the Faroe Islands, Greenland and Åland.

The Faroe Islands and Greenland may require that a person seeking recognition have a satisfactory command of the Faroese or Greenlandic language, respectively. The Danish Ministry of Foreign Affairs shall inform the other Parties when it has received such notifications and when the Agreement enters into force.

Article 17

A Party may denounce the Agreement by giving written notice of denunciation to the Danish Ministry of Foreign Affairs, which shall inform the other Parties of that fact. The denunciation shall operate only as regards the country effecting it and shall take effect six months after the date on which the notification is received by the Danish Ministry of Foreign Affairs.

Article 18

The original text of this Agreement shall be deposited with the Danish Ministry of Foreign Affairs, which shall send certified copies to the other Parties.

In witness whereof the undersigned plenipotentiaries have signed this Agreement.

Done at Copenhagen on 24 October 1990 in a single original in the Danish, Finnish, Icelandic, Norwegian and Swedish languages, all the texts being equally authentic.

THOR PEDERSEN

JOHANNES BÄCKSTRÖM

BIRGIR MÖLLER

ARNE ARNESEN

LARS LÖNNBACK

PROTOCOL

On signing the Agreement on a Nordic labour market for persons who have received higher education for at least three years, qualifying them to exercise a profession, the undersigned plenipotentiaries have agreed on the following Protocol, which shall form an integral part of the Agreement:

1. The Parties attach great importance to the further development of the common labour market in order to arrive at a situation in which no Nordic national is prevented from obtaining employment in another Nordic country in a field in which he has been trained. The Parties shall therefore ensure that the Agreement is approved and that amendments to their national legislation, as provided in the Agreement, are made by 1 July 1991 at the latest.

2. This Agreement does not cover the question of reciprocal academic recognition of higher education, which is understood to mean the right of Nordic nationals to have their previous higher education recognized as part of the basic education, or as a foundation for postgraduate training at an institution of higher learning or research institution in another Nordic country.

3. The Parties note that the definition of higher education in article 1, paragraph 2, of this Agreement is interpreted by Denmark in accordance with European Union regulations on the subject.

4. The Parties have agreed that the provisions of article 2, paragraph 1, also cover persons who have obtained recognition of their status, authorization or other similar form of recognition in one of the Parties as a professional on the basis of a non-Nordic education.

5. Denmark intends to freely implement the provisions of article 3 on the basis of reciprocity

6. The Agreement of 18* December 1973 with additional protocol of 28 June 1990 between Sweden, Denmark, Finland and Norway on coordination of pension entitlements under State pension schemes apply to the determination of entitlements in accordance with article 12 for nationals from one of the four countries concerned who obtain government employment in one of the other countries.

7. The Parties have agreed to entrust to the advisory committee mentioned in article 15 the task of following trends in national implementation and interpretation of the Agreement and also of ascertaining whether each Party should appoint a central authority to monitor such trends. The original text of the Protocol shall be deposited with the Danish Ministry of Foreign Affairs, which shall transmit certified copies to the other Parties.

In witness whereof the undersigned plenipotentiaries have signed this Protocol.

Done at Copenhagen on 24 October 1990, in a single original in the Danish, Finnish, Icelandic, Norwegian and Swedish languages, all the texts being equally authentic.

THOR PEDERSEN

JOHANNES BÄCKSTRÖM

BIRGIR MÖLLER

ARNE ARNESEN

LARS LÖNNBACK

[TRANSLATION — TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE DANEMARK, LA FINLANDE, L'ISLANDE, LA NORVÈGE ET LA SUÈDE RELATIF AU MARCHÉ DU TRAVAIL NORDIQUE POUR LES PERSONNES QUI ONT REÇU UNE ÉDUCATION SUPÉRIEURE D'AU MOINS TROIS ANS, LES QUALIFIANT À EXERCER UNE PROFESSION

Les Gouvernements du Danemark, de la Finlande, de l'Islande, de la Norvège et de la Suède,

Ayant conclu un accord relatif à un marché commun du travail dans les pays nordiques (6 mars 1982),

Désireux, conformément à l'article 14 de l'Accord de coopération du 23 mars 1962 entre la Finlande, le Danemark, l'Islande, la Norvège et la Suède, de maintenir et d'élargir le marché commun du travail dans les pays nordiques,

Considérant que la possibilité de libre mouvement entre les pays nordiques des personnes ayant reçu un enseignement supérieur à plein temps d'au moins trois ans, les qualifiant à exercer une profession, facilitera le développement économique et social de ces pays,

Considérant que la formation réglementée par les pouvoirs publics desdites personnes dans le territoire des différentes parties est en général la même,

S'efforçant de mettre en place une capacité de formation adéquate pour lesdites personnes dans chacune des Parties et d'uniformiser au maximum la formation et la législation y afférentes,

Conscients que le libre mouvement entre les pays nordiques signifie que les Parties reconnaîtront mutuellement le droit de toutes les personnes possédant le niveau d'éducation approprié d'exercer une profession,

Sont convenus de ce qui suit :

Article I.

Le présent Accord s'applique aux personnes qui sont des ressortissants de l'une des Parties et qui ont reçu un enseignement supérieur à plein temps pendant au moins trois ans les qualifiant à exercer une profession ou à obtenir un emploi. L'Accord s'applique également aux personnes ayant suivi des études à temps partiel d'une durée équivalente couvertes par l'Accord.

Aux fins du présent Accord, l'expression « enseignement supérieur » signifie l'enseignement pour lequel les qualifications générales requises pour l'enseignement secondaire constituent le critère d'accès normal.

Aux fins du présent Accord, le terme « durée » de formation désigne la durée spécifiée dans les dispositions régissant les études en question.

L'Accord ne s'applique pas aux personnes auxquelles s'appliquent déjà :

l'Accord relatif au marché du travail nordique en date du 25 août 1981 relatif au personnel de la santé et des soins vétérinaires ;

l'Accord du 3 mars 1982 relatif à un marché commun du travail dans les pays nordiques pour les enseignants des écoles polyvalentes ;

l'Accord du 29 septembre 1986 relatif à un marché commun du travail nordique pour les enseignants spécialisés, les enseignants de matières pratiques et des arts et les enseignants de matières spéciales dans les écoles polyvalentes ; ou

l'Accord du 29 septembre 1986 relatif à un marché commun du travail nordique pour les enseignants de matières spéciales, enseignants de classe dans les écoles secondaires du deuxième cycle et les écoles professionnelles.

Article 2.

Toute personne ayant obtenu et possédant encore une licence, permis ou autre forme équivalente attestant qu'elle est qualifiée à exercer une profession sur la base de l'un des cours professionnels auxquels s'applique le présent Accord est autorisée, conformément aux conditions spécifiées dans le présent Accord à être également reconnue comme telle dans les autres Parties dans lesquelles la réglementation concernant l'attestation est en vigueur.

L'attestation confère le droit d'exercer une profession et d'utiliser le titre désigné pour ladite profession.

Aux fins du présent Accord, l'expression « autorité dispensant les autorisations » désigne une association professionnelle qui, conformément à la législation nationale, a le droit d'accepter des membres. Les membres jouissent du droit d'accomplir les activités professionnelles et d'utiliser le titre réservés aux membres de l'association et sont soumis à l'autorité disciplinaire de l'association.

Les spécialistes ayant reçu leur formation dans une Partie où aucune réglementation relative à l'attestation de leur spécialité n'est en vigueur sont autorisés à obtenir ladite attestation dans les Parties où ladite réglementation est en vigueur, conformément aux conditions stipulées à l'article 5.

Dans le cas où une Partie, dans le cadre de sa législation ou d'autres règlements, détermine que sa formation nationale visée par le présent Accord est une condition indispensable à l'accès à certains emplois, les personnes ayant reçu une formation correspondant à celle prescrite par ladite Partie sur le territoire d'une autre Partie peuvent également accéder auxdits emplois. Elles seront considérées à égalité avec les demandeurs d'emploi ayant effectué les études prescrites par la Partie correspondante, à condition de posséder les capacités linguistiques visées à l'article 4.

CONDITIONS GÉNÉRALES REQUISES

Article 3.

Une Partie peut exiger qu'une personne cherchant un emploi en vertu du présent Accord possède une connaissance satisfaisante des lois et règlements administratifs ayant trait

à la pratique de son métier dans ce pays. Cette condition se limite à ce qui est nécessaire et approprié pour l'exercice raisonnable du métier en question.

Article 4.

Aux fins d'acceptation, le Danemark, la Norvège et la Suède peuvent exiger du demandeur d'emploi une connaissance satisfaisante de la langue danoise, norvégienne ou suédoise respectivement.

Aux fins d'acceptation, la Finlande et l'Islande peuvent exiger du demandeur d'emploi qu'il possède une connaissance satisfaisante de la langue finlandaise ou islandaise respectivement.

La Finlande peut exiger, à la place d'une connaissance satisfaisante de la langue finlandaise, une connaissance satisfaisante de la langue suédoise, toutes les fois que la législation finlandaise l'exige. De même, la Finlande peut exiger du demandeur d'emploi qu'il possède une connaissance satisfaisante des langues finlandaise et suédoise.

CONDITIONS SPÉCIALES

Article 5.

Dans le cas où une attestation spéciale n'est pas requise comme condition à l'exercice d'une profession par la Partie dans laquelle le demandeur a été formé, une Partie peut accepter ladite personne à condition qu'elle ait exercé sa profession pendant au moins trois des dix dernières années dans le territoire de la dernière Partie.

Dans le cas où la condition stipulée dans le premier paragraphe du présent article n'est pas remplie, il peut être exigé du demandeur d'emploi qu'il ait au préalable exercé sa profession pendant au moins trois ans sous la responsabilité d'un spécialiste reconnu dans l'une des Parties en question.

Si une tierce Partie a reconnu la validité de ses études, sa demande sera traitée comme si ses études avaient été reconnues par la Partie dans laquelle il a été éduqué.

Article 6.

Quand l'exercice de la profession est autorisé à condition que les études habilitant un candidat à exercer un métier soient suivies d'un stage de travaux pratiques sous la responsabilité d'un professionnel reconnu, une Partie peut exiger une période probatoire d'une durée correspondante dans l'autre Partie.

Si le demandeur n'a pas mené à bonne fin la période de probation susmentionnée ou si ladite période a été plus courte que la période requise par la Partie où il demande à travailler, ladite Partie peut exiger qu'il complète la période de probation sous la responsabilité d'un professionnel reconnu dans l'une des Parties en question.

Toutefois, s'il s'agit d'une demande de pratiquer la profession de juriste ou de vérificateur des comptes, une Partie peut demander que l'intéressé exerce sa profession pendant au moins trois ans sous la responsabilité d'un juriste ou d'un vérificateur des comptes approuvé

dans l'une des Parties ou satisfasse à une épreuve de compétence organisée par l'une des Parties. D'autre part, le Danemark peut également imposer cette condition à ceux qui postulent à un poste d'experts géomètres. La Partie peut imposer soit une période de probation soit une épreuve de compétence.

Article 7.

Dans le cas où la formation du requérant est inférieure de plus d'un an à la période requise par l'une des Parties, cette dernière peut reconnaître les qualifications du requérant à condition que :

Le requérant accomplisse une période de probation (voir article 6), ait pratiqué sa profession dans une autre Partie pendant une période qui soit au plus deux fois plus longue que la différence entre la durée des études dans la Partie où il cherche à pratiquer sa profession et la durée de ses études ou pratique sa profession sous la responsabilité d'un professionnel reconnu pour la période correspondante ; ou

Le requérant subit une période supplémentaire de formation, prescrite par la Partie, et couronnée par une épreuve d'aptitude.

DEMANDES ET PROCÉDURES DE PRISE DE DÉCISION

Article 8.

Toute personne présentant une demande de travail dans les conditions prescrites dans le présent Accord doit prouver à l'autorité approuvant la demande qu'elle a rempli les conditions requises établies par le présent Accord.

Seront reconnus habilités à pratiquer la profession en question les demandeurs qui remplissent les conditions susmentionnées, en l'absence de circonstances susceptibles d'entraîner le retrait de leur application (voir article 9).

L'autorité approuvant la demande devra prendre une décision justifiée au plus tard quatre mois après la présentation des documents et renseignements nécessaires pour l'instruction de la demande. Tout refus peut être l'objet d'un appel à une autorité supérieure par le demandeur, conformément à la réglementation générale de la Partie intéressée relative au droit d'appel.

Les autorités des Parties approuvant la demande se tourneront mutuellement toute information pouvant être utile aux demandes d'acceptation. Elles se tiendront également informées mutuellement d'acceptation octroyée sur la base de cet Accord.

RETRAIT DE L'ACCEPTATION, ETC.

Article 9.

Dans les cas où l'acceptation est retirée par la Partie qui l'avait initialement accordée, toute acceptation ultérieure provenant d'une autre Partie sera également retirée. Dans tous les autres cas, une acceptation ultérieure ne peut être retirée que conformément à la règle-

mentation de la Partie l'ayant accordée ; toutefois, il sera également tenu compte de toute infraction commise, ou de l'incompétence de l'intéressé ou de son inaptitude évidente démontrée dans une autre Partie.

Lorsqu'un professionnel ayant obtenu que ses qualifications soient reconnues dans plus d'une Partie se voit appliquer des mesures judiciaires ou disciplinaires dans l'une de ces Parties en relation avec ses activités professionnelles dans cette dernière ou dans les cas où l'acceptation qui a été accordée est retirée, l'autorité octroyant l'approbation dans l'autre Partie ou les autres Parties sera informée desdites mesures ou dudit retrait et des raisons qui les justifient. Il y aura également notification dans le cas où des restrictions sont imposées à son droit d'exercer sa profession.

CITOYENNETÉ ET EMPLOI, ETC.

Article 10.

Le demandeur n'est pas tenu de posséder ou de chercher à obtenir la nationalité du pays dans lequel il demande à être admis à exercer une profession indépendante.

Le fait que le demandeur possède ou cherche à obtenir la citoyenneté du pays dans lequel il cherche un emploi n'est pas une condition préalable à l'accès à un emploi pour lequel la formation visée par le présent Accord a été suivie.

Toutefois, les postes de responsabilité dans la fonction publique, l'ordre judiciaire, le parquet, l'exécution des actions en justice, la police et la défense, et en général les postes ayant trait à la sécurité nationale peuvent être réservés aux ressortissants du pays dans lequel l'intéressé cherche à exercer sa profession.

Article 11.

L'emploi occupé antérieurement par un professionnel dans un domaine réglementé par le présent Accord devra être considéré comme équivalent à un emploi semblable dans le pays dans lequel l'intéressé cherche à obtenir un emploi.

Article 12.

Toute personne qui a été employée dans une autre Partie que celle dans laquelle il a suivi ses études doit être traitée sur un pied d'égalité avec les ressortissants de cette dernière en ce qui concerne le salaire, le droit à la retraite et autres droits attachés au poste en question.

Article 13.

Dans la mesure du possible, chaque Partie harmonisera sa législation avec les principes contenus dans les dispositions du paragraphe 5 de l'article 2 et des articles 10 à 12 en ce qui concerne les postes officiels et veillera à ce que lesdits principes soient également observés s'agissant de postes autres que la fonction publique.

Toutefois, une Partie peut adopter ou suivre des dispositions juridiques et autres dispositions législatives selon lesquelles l'accès à un poste de juge ou de procureur et l'emploi dans des postes semblables au sein du corps judiciaire, au parquet ou dans le domaine des actions en justice est soumis à l'accomplissement d'une période d'essai jugée satisfaisante, ne devant pas dépasser trois ans, ou d'une épreuve de compétence. La Finlande peut imposer une condition correspondante pour un emploi de «allmant rattsbitrade ». La Partie peut imposer soit une période d'essai soit une épreuve de compétence.

AUTRES DISPOSITIONS

Article 14.

Les dispositions de l'Accord et Protocole du 6 mars 1982 relatifs à un marché commun du travail dans les pays nordiques ainsi que les directives concernant les services de placement dans les pays nordiques établies aux fins de mise à exécution dudit Accord et Protocole s'appliquent à l'emploi des personnes visées par le présent Accord.

Les autorités dispensant les autorisations se fourniront mutuellement et fourniront au Comité du marché commun du travail dans les pays nordiques, sur une base permanente, tous rapports et tous renseignements utiles aux fins d'évaluer l'évolution du marché du travail dans les Parties.

Article 15.

Les Parties superviseront conjointement la mise en oeuvre de l'Accord ; elles modifieront et compléteront ce dernier en tant que de besoin selon l'évolution de la situation. À cet effet, le Conseil nordique des ministres créera un comité consultatif chargé de présenter des recommandations concernant les modifications ou adjonctions au présent Accord. Les autorités dispensant les autorisations dans les Parties pourront également tenir des consultations avec le comité sur l'interprétation de l'Accord.

Le présent Accord pourra être modifié, au plus tard cinq ans après son entrée en vigueur.

ENTRÉE EN VIGUEUR

Article 16.

Le présent Accord entrera en vigueur 30 jours après la date à laquelle toutes les Parties ont notifié au Ministre danois des Affaires étrangères qu'elles approuvent l'Accord.

En ce qui concerne les îles Féroé, le Groenland et Aland, l'Accord entrera en vigueur 30 jours à partir de la date à laquelle le Gouvernement danois et le Gouvernement finlandais, respectivement ont notifié au Ministère danois des Affaires étrangères que le Gouvernement des îles Féroé et le Gouvernement du Groenland ainsi que le Gouvernement d'Aland ont annoncé que l'Accord s'appliquera aux îles Féroé, au Groenland et à Aland.

Les îles Féroé et le Groenland peuvent exiger qu'une personne demandant à être habilitée à pratiquer une profession dans ces pays ait une connaissance satisfaisante de la langue des îles Féroé et du Groenland, respectivement.

Le Ministère danois des Affaires étrangères informera les autres Parties qu'il a reçu lesdites notifications et de la date d'entrée en vigueur de l'Accord.

Article 17.

Une Partie peut mettre fin à l'Accord par notification écrite au Ministère danois des Affaires étrangères, qui en informera les autres Parties.

La dénonciation ne touchera que le pays dénonçant l'Accord et prendra effet six mois à partir de la date à laquelle la notification est reçue par le Ministère danois des Affaires étrangères.

Article 18.

Le texte original du présent Accord sera déposé au Ministère danois des Affaires étrangères, qui enverra des copies certifiées aux autres Parties.

En foi de quoi les plénipotentiaires soussignés ont signé le présent Accord.

Fait à Copenhague le 24 octobre 1990 en un seul original dans les langues danoise, finlandaise, islandaise, norvégienne et suédoise, tous les textes faisant également foi.

THOR PEDERSEN

JOHANNES BÄCKSTRÖM

BIRGIR MÖLLER

ARNE ARNESEN

LARS LÖNNBACK

PROTOCOLE

À la signature de l'Accord relatif à un marché commun du travail dans les pays nordiques pour les personnes ayant reçu un enseignement supérieur d'une durée d'au moins trois ans, leur donnant les qualifications requises pour exercer une profession, les plénipotentiaires soussignés sont convenus du Protocole ci-après, lequel fait partie intégrante de l'Accord :

1. Les Parties accordent une importance considérable à la poursuite de l'expansion du marché commun du travail afin de parvenir à une situation dans laquelle aucun ressortissant d'un pays nordique ne se voit refuser un emploi dans un autre pays nordique dans un domaine dans lequel il a reçu une formation.

En conséquence, les Parties prendront les mesures nécessaires pour que l'Accord soit approuvé et que les modifications à leur législation nationale prévues dans l'Accord soient approuvées d'ici au 1er juillet 1991.

2. L'Accord ne vise pas la question de la reconnaissance réciproque de l'enseignement supérieur, ce qui signifie le droit des ressortissants des pays nordiques à voir reconnu l'enseignement supérieur qu'ils ont précédemment reçu dans le cadre de l'enseignement fondamental, ou comme base à une formation universitaire supérieure dans une institution d'enseignement supérieur ou de recherche dans un autre pays nordique.

3. Les Parties prennent note de l'interprétation par le Danemark de la définition de l'enseignement supérieur au paragraphe 2 de l'article 1 du présent Accord conformément à la réglementation de l'Union européenne en la matière.

4. Les Parties sont convenues que les dispositions du paragraphe 1 de l'article 2 visent également les personnes ayant obtenu l'agrément de leur statut, une autorisation ou une autre forme semblable d'agrément dans l'une des Parties en tant que professionnels sur la base d'un enseignement suivi dans un pays non nordique.

5. Le Danemark a l'intention de mettre en oeuvre librement les dispositions de l'article 3 sur la base de la réciprocité.

6. L'Accord du 18 décembre 1973 avec protocole supplémentaire en date du 28 juin 1990 entre la Suède, le Danemark, la Finlande et la Norvège relatif à l'harmonisation des droits à pension prévus par les régimes de pensions de l'État vise la détermination des droits conformément à l'article 12 pour les ressortissants de l'un des quatre pays intéressés qui obtiennent un poste dans la fonction publique de l'une des autres Parties.

7. Les Parties sont convenues de confier au comité consultatif mentionné à l'article 15 la tâche de suivre l'évolution de la mise en oeuvre et de l'interprétation, au niveau national, de l'Accord et de décider si chaque Partie devrait désigner une autorité centrale pour suivre ladite évolution.

Le texte original du protocole sera déposé auprès du Ministère danois des Affaires étrangères, qui transmettra des copies certifiées aux autres Parties.

En foi de quoi les plénipotentiaires soussignés ont signé le présent Protocole.

Fait à Copenhague le 24 octobre 1990, en un seul texte original dans les langues danoise, finlandaise, islandaise, norvégienne et suédoise, tous les textes faisant également foi.

THOR PEDERSEN
JOHANNES BÄCKSTRÖM
BIRGIR MÖLLER
ARNE ARNESEN
LARS LÖNNBACK

